



Pastoratsrapport

Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt)

2018

Inledning

Pastoratsrapporten ska kunna bidra till samtalen i det egna pastoratet om mål, strategier och pastoratsinstruktioner. Ambitionen har varit att presentera statistiken på ett så lättbegripligt sätt som möjligt.

Uppgifterna är hämtade från Svenska kyrkan statistikdatabas och SCB där inget annat anges. I användande av materialet bör siffrorna inte övertolkas utan istället bidra till konstruktiva samtal om pastoratets framtid.

Rapporten kommer att modifieras och förändras över tid i takt med att den används, nya frågor uppkommer och ny statistik finns tillgänglig. Alla som vill är välkomna att delta med idéer kring rapportens formuleringar och uppbyggnad.

Kommentarer och synpunkter skickas till:
kyrkokansliet.statistik@svenskakyrkan.se

Innehållsförteckning

(Klicka för att komma direkt till avsnittet)

1. Befolkning och medlemmar i pastoratet

- Generell utveckling av folkmängd och medlemmar
- Befolkningsutveckling i pastoratet
- Medlemsutveckling i pastoratet

2. Verksamheten i pastoratet

2.1 Den kyrkliga seden

- Antal firade gudstjänster i pastoratet
- Antal deltagare vid gudstjänster i pastoratet
- Genomsnittlig andel medlemmar som besökt gudstjänst
- Nattvardsseden i pastoratet
- Döpta och födda i pastoratet
- Konfirmationer och antalet 15-åringar i pastoratet
- Vigda i pastoratet
- Begravda i pastoratet

2.2. Barn- och ungdomsverksamhet i pastoratet

- Medlemmar i gruppverksamhet i pastoratet
- Besök i öppen gruppverksamhet inom pastoratet
- Församlingens uppsökande verksamhet i skola och fritids
- Frivilliga ledare och unga konfirmandledare

2.3. Musikverksamhet i pastoratet

- Musikgudstjänster och konserter i pastoratet
- Pastoratets körverksamhet

2.4. Vuxenverksamheten i pastoratet

3. Ekonomin i pastoratet

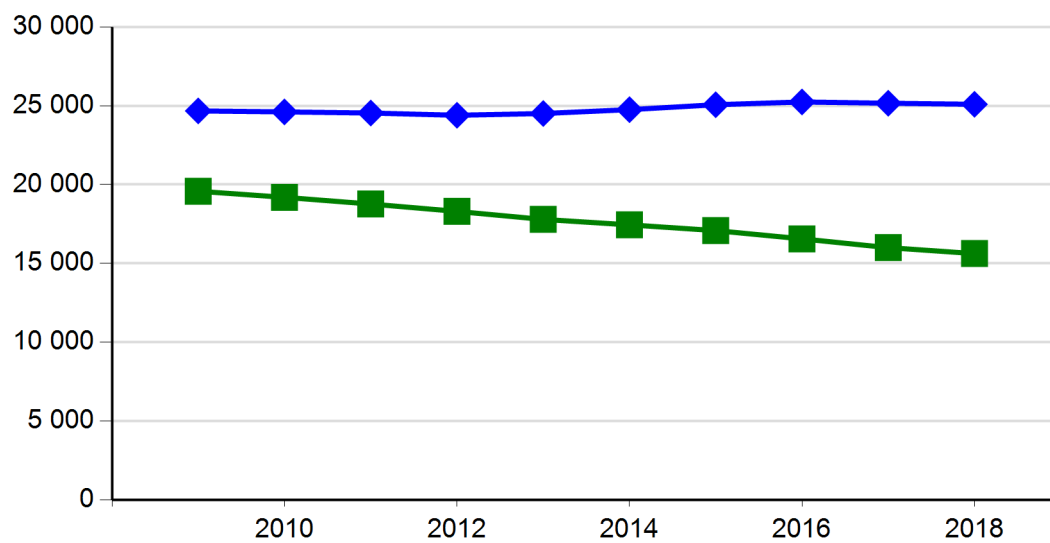
1. Befolkning och medlemmar i pastoratet

Generell utveckling av folkmängd och medlemmar

För cirka tio år sedan var 24675 personer folkbokförda inom Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt). Utvecklingen sedan dess representeras i nedanstående diagram av linjen för den totala folkmängden. Den senaste kyrkostatistiken visar att befolkningen sedan dess har ökat till 25094 invånare. Storleken på befolkningen påverkas av hur pass många barn som föds i pastoratet, hur många personer som avlider samt hur många personer som flyttar till eller från Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt). Framöver kommer ett avsnitt ägnas åt att beskriva förändringarna mellan åren mer ingående. Vanligtvis är födelse- och dödstal ganska stabila över tid och förändringar går långsamt som att vi exempelvis lever allt längre. Detta gör också att det är möjligt att prognostisera utvecklingen framöver (komplettera gärna pastoratsrapporten med de kommunscevarier för folkmängds- och medlemsutvecklingen som går att ladda hem via intranätet: <http://internwww.svenskakyrkan.se/statistik/medlemsprognoser>). Hur människor väljer att flytta är däremot svårare att veta eftersom detta är beroende av hur arbetsmarknaden och tillgången till bostäder utvecklas. Om det finns större skillnader mellan två enstaka år i diagrammet kan det vara bra att fundera kring om det skett någon form av gränsändring av pastoratet. Om det är fallet så ska skillnaden inte övertolkas. Pastoratet har också genomgått ett pastoratsändring under perioden som redovisas. Detta kan vara bra att ha i åtanke när statistiken presenteras i fortsättningen av rapporten.

Vid slutet av föregående år var 15621 av de 25094 invånarna i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) medlemmar i Svenska kyrkan vilket motsvarar 62,2 procent av befolkningen. Tio år tidigare var dessa till antalet 19577 vilket motsvarar 79,3 procent. Liksom utvecklingen av befolkningen påverkas medlemsantalet av hur många medlemmar som flyttar till och från pastoratet samt hur många medlemmar som avlider under ett år. Före 1996 föddes också barn in i Svenska kyrkan om någon av föräldrarna var medlem men sedan dess är dopet huvudvägen in i Svenska kyrkan. Detta gör att antalet barn som tillkommer som medlemmar både beror på hur många barn som föds inom pastoratet men även hur stor andel av dessa som döps. I följande avsnitt kommer dessa förändringar beskrivas mer ingående. Det är alltid bra att följa folkmängds- och medlemsutvecklingen i absoluta samt relativa tal. Andelen medlemmar av befolkningen kan exempelvis minska samtidigt som medlemsantalet är relativt konstant som i vissa fall beror på att det finns en påfyllnad av nya medlemmar som flyttar in i pastoratet. Detta gäller framför allt pastorat omkring storstäderna. Andelen medlemmar av befolkningen kan också öka samtidigt som antalet medlemmar minskar vilket beror på att befolkningen blir allt äldre och de yngre flyttar från pastoratet. Eftersom de äldre i högre grad är medlemmar kan då andelen öka. Detta gäller främst en del pastorat i mer glest befolkade delar av landet.

Utvecklingen av befolkning och medlemmar i församlingen

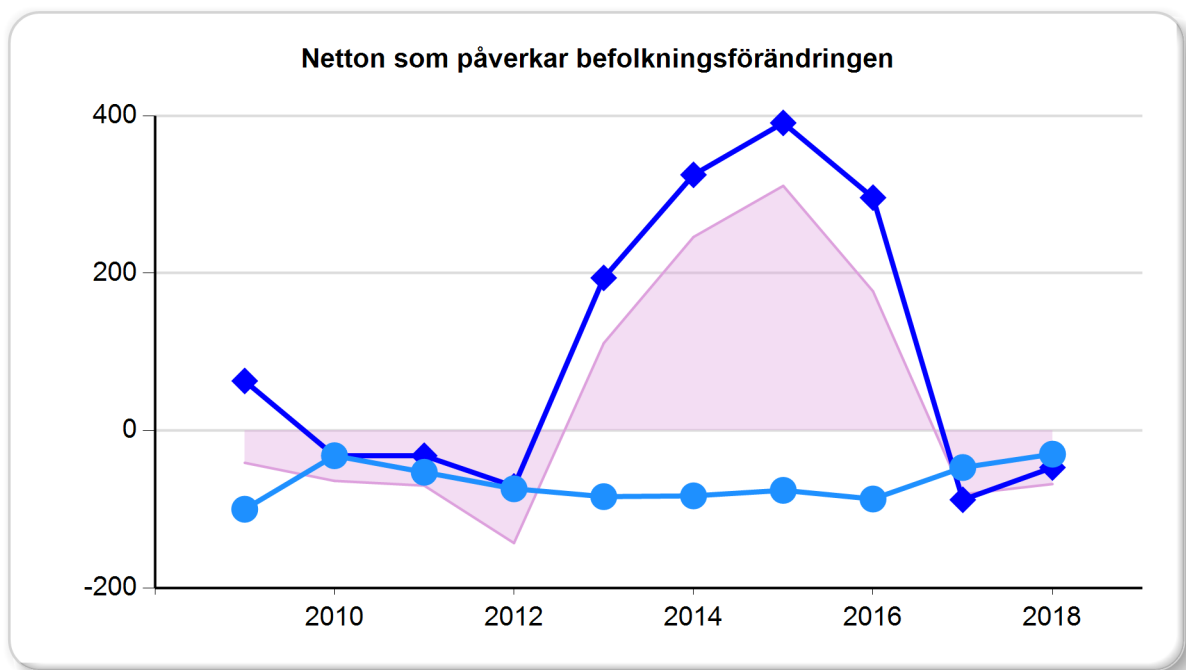


		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Medlemmar i Svenska Kyrkan	19 577	19 190	18 766	18 298	17 789	17 443	17 080	16 556	15 998	15 621
	Total folkmängd	24 675	24 611	24 541	24 398	24 509	24 755	25 066	25 243	25 162	25 094

Befolkningsutveckling i pastoratet

I föregående avsnitt beskrevs befolkningsutvecklingen och här kommer denna beskrivas mer i detalj. Diagrammet nedan visar befolkningsutvecklingen år för år som en yta. Exempelvis minskade befolkningen med 64 individer år 2010. Under det senaste året minskade befolkningen med 68 individer. Befolkningsutvecklingen kan i sin tur beskrivas med två netton vilket de två linjerna i diagrammet åskådliggör. Generationsväxlingen beräknas genom antalet födda barn minus antalet avlidna personer under året i pastoratet. Exempelvis föddes det senaste året 264 barn i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) samtidigt som 294 personer avled. Detta gjorde att generationsväxlingen detta år påverkade befolkningen negativt med 30 färre individer det senaste året. I föregående avsnitt nämndes att förändringar i detta netto sker ganska långsamt och det är därför möjligt att göra rimliga antagande för framtiden förutsatt att det inte rör sig om mycket små värden. Finns det stora avvikelser från linjerna jämfört med ytan under enstaka år är detta tecken på att det skett en gränsändring i pastoratet och bör inte övertolkas.

Flyttnettot kan däremot variera i större grad mellan åren och är svårare att förutse. Det kan därför vara bra att komplettera en omvärldsanalys med exempelvis planerade byggnationer för boenden inom pastoratet (använd gärna verktygslådan för omvärldsanalys som nås via: <http://statistik.svenskakyrkan.se/statistiksidor/App/#/page/14>). För större pastorat kan även denna utveckling vara relativt stabil. Jämförs generationsväxlingen med flyttnettot i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) är det flyttnettot som totalt sett påverkat befolkningsantalet mest under hela perioden. Under det senaste året flyttade 2048 personer till pastoratet samtidigt som 2095 personer flyttade från pastoratet vilket ger ett flyttnetto på -47 personer. Nettot säger alltså inte något om hur många individer som flyttar under året utan bara om dessa gör att befolkningen ökar eller minskar. I pastorat med exempelvis många studenter kan nettot vara relativt konstant men under varje år finns en stor omsättning bland befolkningen genom att studenter som är färdiga med sin utbildning flyttar ut och andra flyttar in.



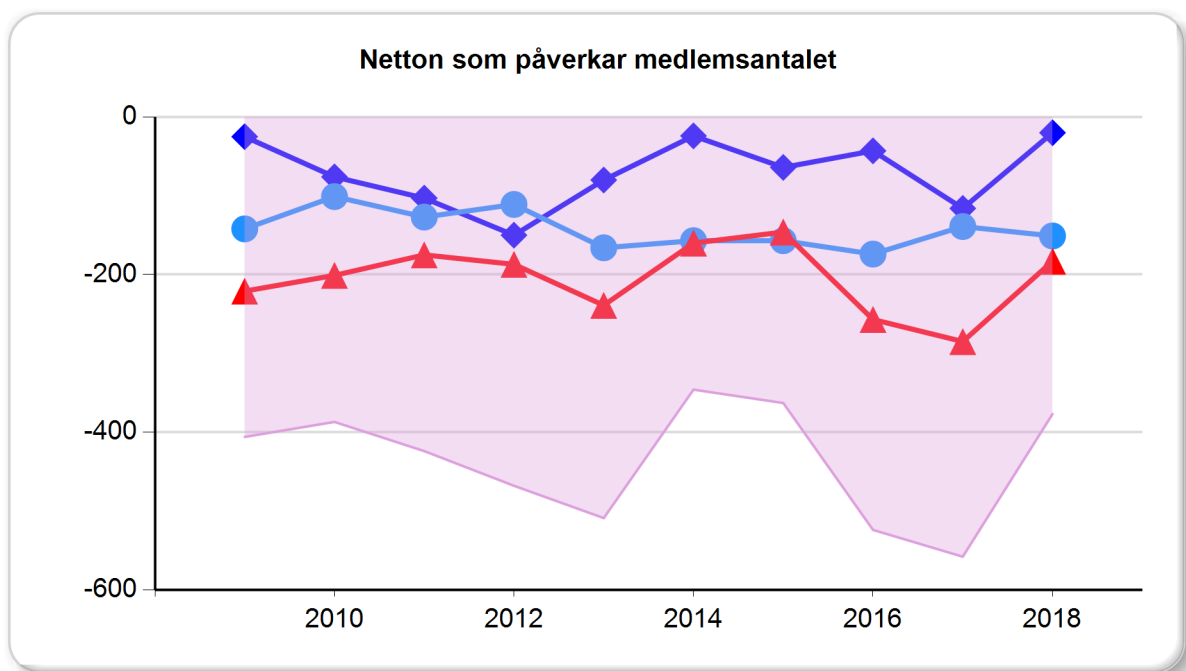
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Befolkningsförändring	-41	-64	-70	-143	111	246	311	177	-81	-68
◆	Flyttnetto	63	-32	-32	-71	194	325	391	296	-88	-47
●	Generationsväxling	-100	-32	-53	-74	-84	-83	-76	-87	-47	-30

Medlemsutveckling i pastoratet

Befolkningsutvecklingen påverkar antalet medlemmar i pastoratet på flera sätt. Liksom för befolkningen går det att skapa ett netto för generationsväxlingen men eftersom antalet barn som tillkommer som nya medlemmar är beroende av hur många av de födda som döps används antalet döpta barn (0-11 år) minus avlidna medlemmar i beräkningen. Det gör att nettot visserligen kan påverkas av hur många barn som föds, framför allt till kyrkotillhöriga, men dopfrekvensen blir också central. I ett pastorat med många barn som föds och få gamla kan generationsväxlingen bland medlemmar vara positiv trots att dopfrekvensen är låg. På samma sätt så kan dopfrekvensen mycket väl vara hög och samtidigt ha en negativ generationsväxling på grund av att antalet barn som föds är så få i relation till hur många äldre medlemmar som avlider. Det är därför alltid bra att kombinera absoluta och relativa tal. Under det senaste året döptes 87 barn som bodde i pastoratet samtidigt som 238 medlemmar avled. Detta ger en generationsväxling bland medlemmarna på -151 personer.

Även personer som flyttar påverkar medlemsantalet men är då beroende av hur många av dessa som är medlemmar i Svenska kyrkan. Andelen medlemmar av folkmängden kan dock påverkas om många som inte är medlemmar flyttar in till pastoratet (eftersom andelen då minskar) eller om många som inte är medlemmar flyttar från pastoratet (vilket gör att andelen ökar). Samma sak gäller hur medlemmarna flyttar. I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) flyttade 936 medlemmar in i pastoratet samtidigt som 956 medlemmar flyttade från pastoratet vilket ger ett flyttnetto på -20. Medlemmarnas mobilitet har visat sig vara en utmaning för Svenska kyrkan och speciellt unga flyttare. I skriften [Nyckeln till Svenska kyrkan 2013](#) finns en analys som visar att unga människor som flyttar från sin hemregion är mer utträdesbenägna än andra. Möjligen beror detta på att relationen och känslan av samhörighet till pastoratet försvagas vid en flytt.

Sedan 2000 har de aktiva utträdena varit den faktor som påverkat medlemsantalet mest sett till hela landet. Detta är dock inte säkert på alla ställen i landet där generationsväxling och flyttar kan påverka minst lika mycket. För att skapa ett netto som tar hänsyn till detta beräknas in/utträdesnettot genom antalet aktiva inträden (12 år eller äldre) minus antalet aktiva utträden (alla åldrar). De flesta aktiva inträden görs av ungdomar omkring konfirmandåldern som blir medlemmar i samband med dop under konfirmationen. Sedan 2011 har antalet aktiva inträden ökat i absoluta tal eftersom fler 15-åriga ungdomar inte är kyrkotillhöriga sedan dopet blev medlemsgrundande 1996. I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) skedde 25 aktiva inträden och 208 aktiva utträden under det senaste året. Det gör att in/utträdesnettot under detta år bidrog till att medlemmarna minskade med 183 personer.



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
◆	Flyttnetto medlemmar	-25	-76	-103	-150	-80	-24	-64	-43	-116	-20
●	Generationsväxling medlemmar	-142	-101	-127	-111	-166	-157	-157	-174	-139	-151
▲	In/utträdesnetto	-221	-201	-175	-187	-239	-160	-146	-257	-285	-183
	Medlemsförändring	-406	-387	-424	-468	-509	-346	-363	-524	-558	-377

2. Verksamheten

2.1. Den kyrkliga seden

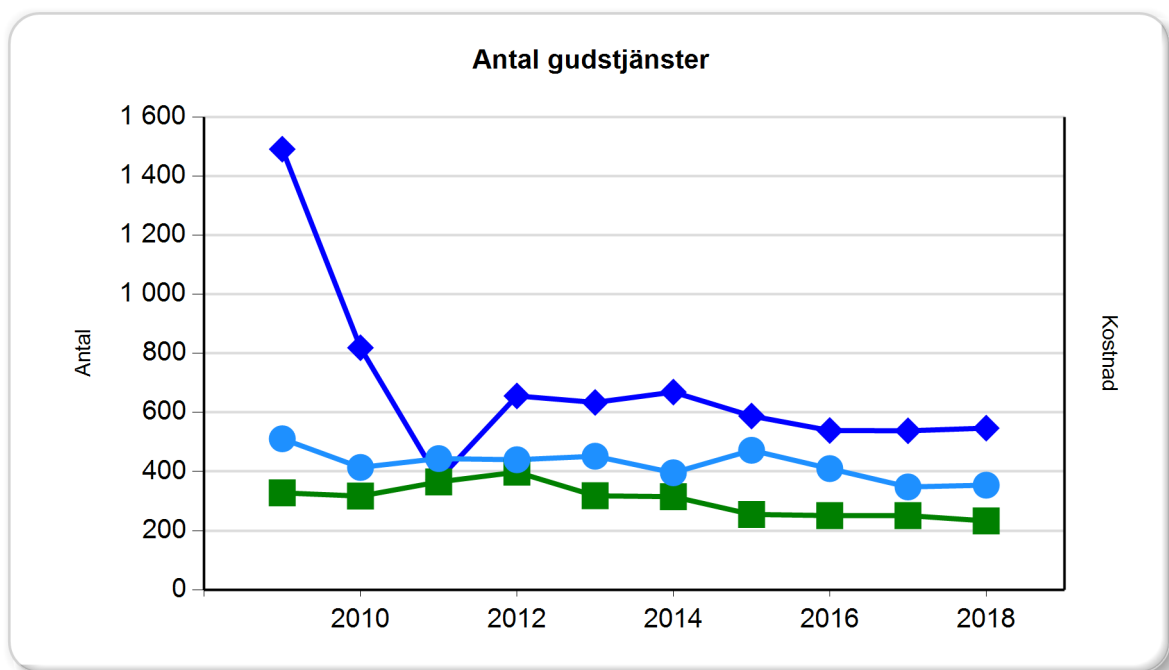
Kyrklig sed är ett sammanfattande begrepp för sådant som rör framför allt människors förhållande till kyrkans gudstjänstverksamhet. Kyrkliga handlingar, nattvardsgång och delaktighet i söndagens huvudgudstjänst är några av de faktorer som styr den kyrkliga sedens omfattning och inriktning. Det här avsnittet visar hur många som har besökt gudstjänster, hur många barn som har döpts, hur många som besöker nattvarden och andra uttryck för den kyrkliga seden i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt).

I Svenska kyrkan firas många olika typer av gudstjänster, från musikgudstjänst och veckoböner till dopgudstjänst och högmässa på söndag eller kyrklig helgdag. För att göra dem mer överblickbara delas de ofta in i tre kategorier: huvudgudstjänst, kyrkliga handlingar (dop, konfirmation, vigsel och begravning) samt andra typer av gudstjänster (de gudstjänster som inte har firats som huvudgudstjänst). Se not nedan kring vilka gudstjänster som ingår i respektive kategori.

Antal firade gudstjänster i pastoratet

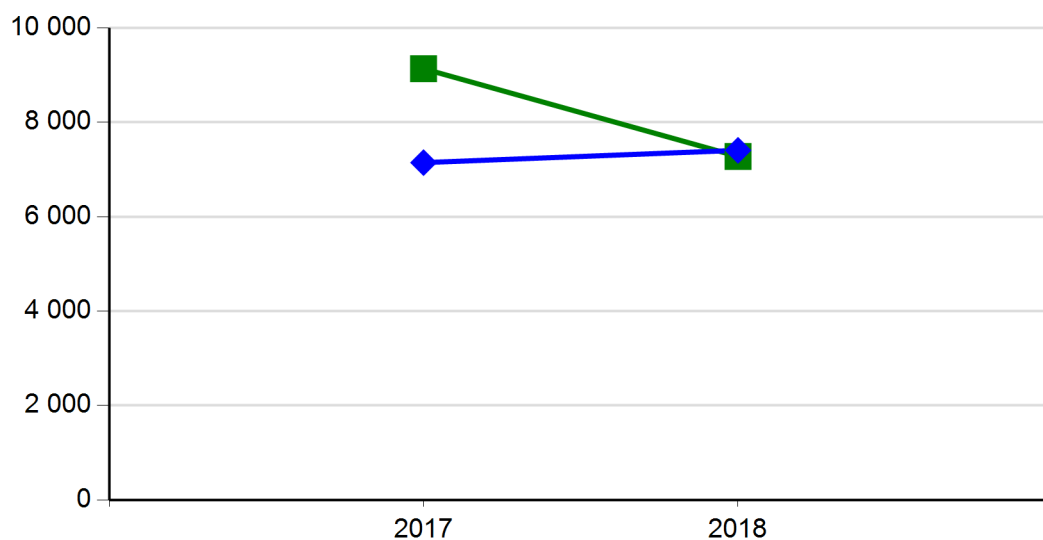
Hur många gudstjänster har då firats i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt)? I den stående axeln visas antal. Den mörkblå linjen visar antalet andra gudstjänster och den gröna linjen visar antalet huvudgudstjänster under de senaste tio åren. Den ljusblå linjen visar antalet kyrkliga handlingar, det vill säga gudstjänster vid dop, vigsel, begravning eller konfirmation.

I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) firades 1491 andra gudstjänster under början av perioden och 547 det senaste året. Antalet huvudgudstjänster var 328 och 233 tio år senare, medan de kyrkliga handlingarna var 511 i början och 354 i slutet av perioden.



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
◆	Antal andra gudstjänster	1491	819	373	656	634	669	588	539	538	547
■	Antal huvudgudstjänster	328	317	365	398	318	315	255	251	251	233
●	Antal kyrkliga handlingar	511	414	444	440	452	396	472	410	348	354

Kostnad Gudstjänster och kyrkliga handlingar per gudstjänst

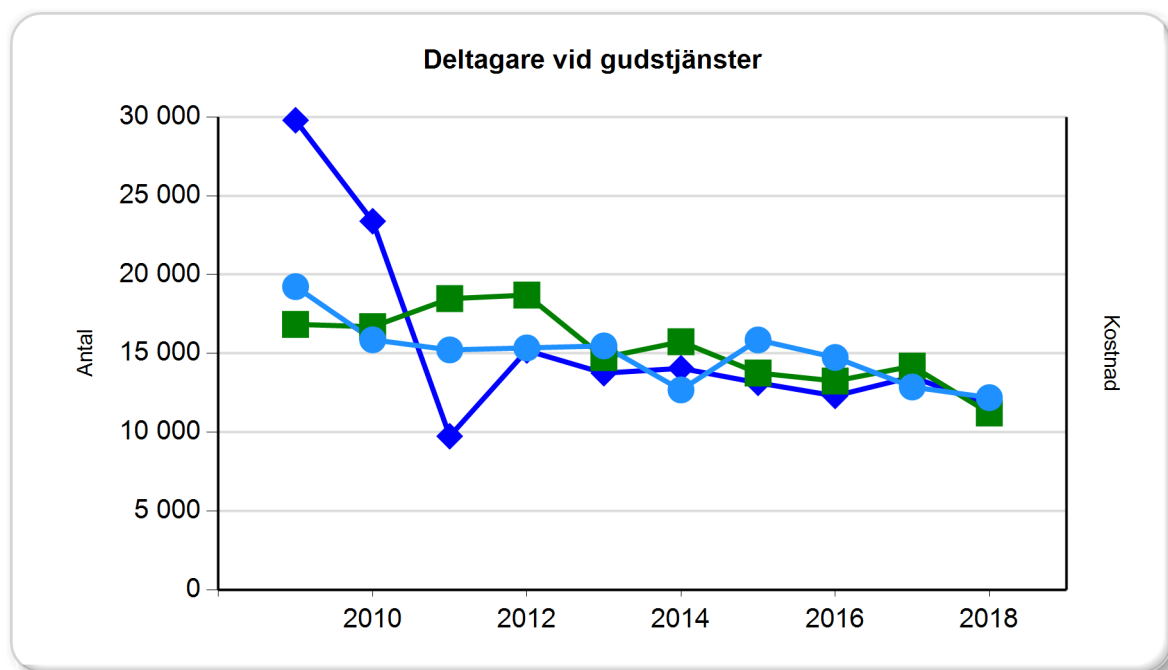


		2017	2018
	Gudstjänster och kyrkliga handlingar per gudstjänst	9 133	7 274
	Gudstjänster och kyrkliga handlingar per gudstjänst riket	7 144	7 405

Antal deltagare vid gudstjänster i pastoratet

Diagrammet nedan anger hur många besök som gjorts vid de olika gudstjänsttyperna under respektive år. Det är viktigt att poängtera att diagrammet inte visar antalet personer utan just antal besök. Vissa individer går fler gånger och andra färre, så i det antal besök som diagrammet anger finns allt ifrån en person som närvarade vid en vigsel till en trogen besökare som kommit nästan varje söndag.

Vid en jämförelse mellan det första och senaste året i tidsserien framgår att besök vid andra gudstjänster minskat, besök vid huvudgudstjänster minskat och besök vid kyrkliga handlingar minskat. För att få en något säkrare bild över om det finns en långsiktig tendens kan man jämföra med åren däremellan. Sker det mycket stora skillnader mellan åren kan det vara ett tecken på specifika händelser som påverkat statistiken. Är det en någorlunda jämn utveckling kan man se det som en tendens. För Svenska kyrkan som helhet minskar till exempel besöken vid huvudgudstjänster stadigt.



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
◆	Besök vid andra gudstjänster	29791	23385	9743	15183	13745	14051	13130	12301	13508	11704
■	Besök vid huvudgudstjänster	16840	16691	18471	18697	14733	15739	13753	13247	14187	11218
●	Besök vid kyrkliga handlingar	19234	15862	15220	15346	15475	12681	15853	14741	12866	12191

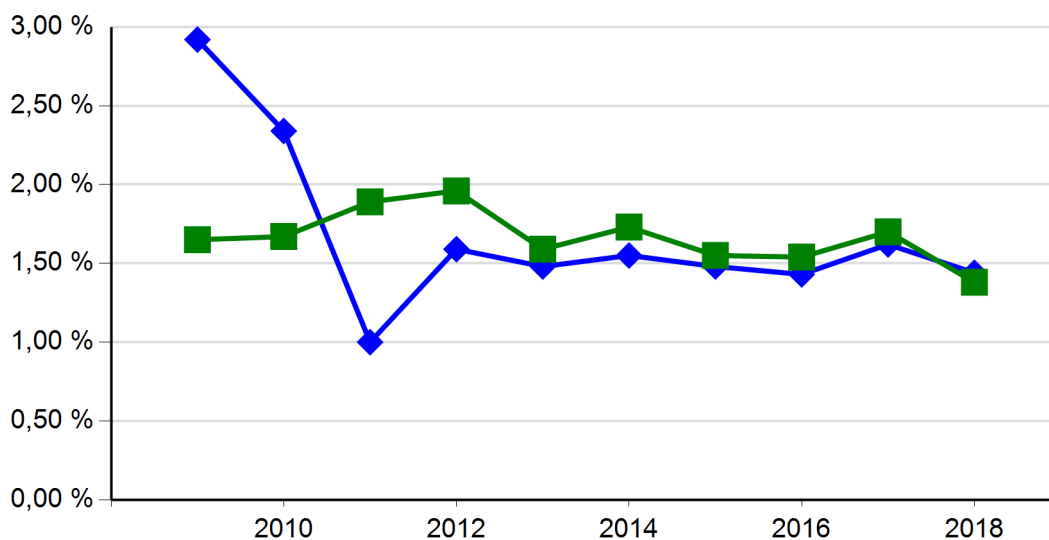
Genomsnittlig andel medlemmar som besökt huvudgudstjänst eller annan gudstjänst per vecka

Diagrammet nedan visar hur många procent av medlemmarna i pastoratet som i genomsnitt har besökt huvudgudstjänster eller andra gudstjänster per vecka utifrån de senast rapporterade uppgifterna jämfört med tio år tidigare.

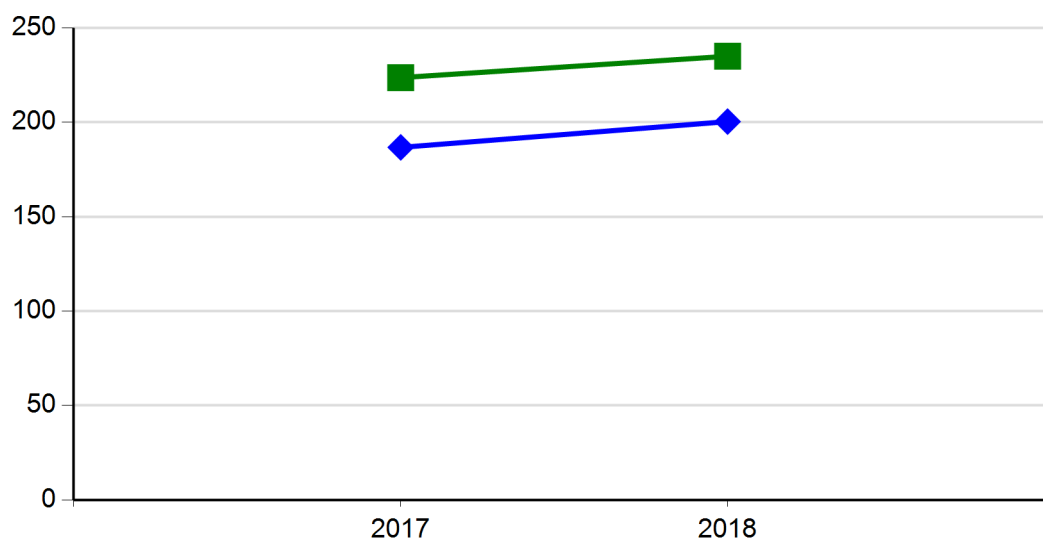
Med huvudgudstjänster menas de gudstjänster som firas som söndagens eller kyrklig helgdags huvudgudstjänst, oavsett om det är högmässa eller temagudstjänst. "Andra gudstjänster" är följaktligen de gudstjänster som inte är huvudgudstjänster, vare sig det är söndagsbön eller en temagudstjänst som inte har varit huvudgudstjänst under veckan. Som deltagare räknas alla närvarande personer: såväl besökare som medverkande anställda och frivilliga eller personer som bara deltar under en del av gudstjänsten.

De heldragna linjernas sträckning horisontellt över diagrammet visar hur gudstjänstseden har utvecklats i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) under tjugohundratalets första decennium. I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) besökte 2,60286 procent av medlemmarna i snitt huvudgudstjänsten under en genomsnittlig vecka 2018. Det är en minskning jämfört med 2009. Andra gudstjänster firades av 2,22286 procent 2018, vilket är en minskning jämfört med tio år tidigare.

Genomsnittligt antal gudstjänstbesök per vecka i procent av antalet medlemmar



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Deltagare per vecka vid andra gudstjänster	2,92 %	2,34 %	1,00 %	1,59 %	1,48 %	1,55 %	1,48 %	1,43 %	1,62 %	1,44 %
	Deltagare per vecka vid huvudgudstjänst	1,65 %	1,67 %	1,89 %	1,96 %	1,59 %	1,73 %	1,55 %	1,54 %	1,70 %	1,38 %

Kostnad Gudstjänster och kyrkliga handlingar per gudstjänstdeltagare

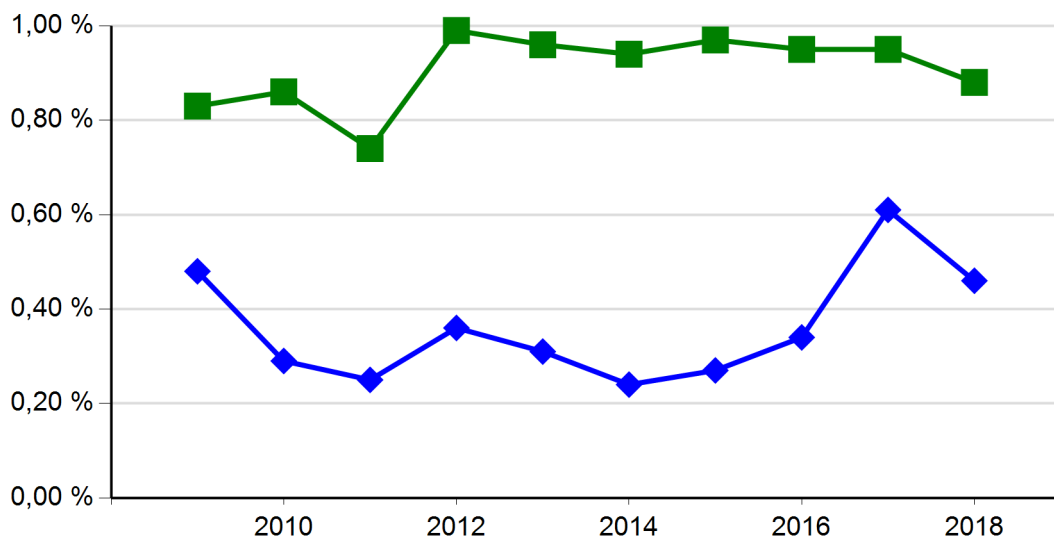
		2017	2018
	Gudstjänster och kyrkliga handlingar per gudstjänstdeltagare	224	235
	Gudstjänster och kyrkliga handlingar per gudstjänstdeltagare riket	187	200

Nattvardsseden i pastoratet

Nattvardsseden har förändrats och under de senaste tjugo åren har inte minst utbudet av nattvardstillfällen blivit fler än vad de var tidigare. I nedanstående diagram framgår hur många procent av medlemmarna som i genomsnitt tagit emot nattvarden per vecka. De som tar emot nattvarden kallas kommunikanter.

Den gröna heldragna linjen visar det genomsnittliga antalet kommunikanter vid huvudgudstjänst per vecka i procent av medlemmar. Den blå heldragna linjen visar antalet kommunikanter vid andra gudstjänster i procent av medlemmar. År 2018 var det i genomsnitt 0.254 procent som tog emot nattvarden under andra gudstjänster i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) pastorat. Det innebär 0.102 procent skillnad mot 2009.

Genomsnittligt antal kommunikanter per vecka i procent av antalet medlemmar



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Kommunikanter per vecka vid andra gudstjänster	0,48 %	0,29 %	0,25 %	0,36 %	0,31 %	0,24 %	0,27 %	0,34 %	0,61 %	0,25 %
	Kommunikanter per vecka vid huvudgudstjänst	0,83 %	0,86 %	0,74 %	0,99 %	0,96 %	0,94 %	0,97 %	0,95 %	0,95 %	0,88 %

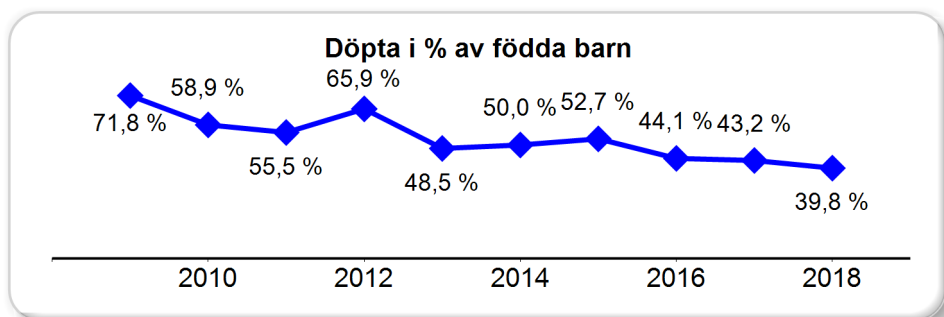
Döpta och födda i pastoratet

Generellt döps färre barn idag än tidigare. Eftersom det sedan 1996 är dopet som är medlemsgrundande så har antalet dop naturligtvis en stark påverkan på medlemsutvecklingen.

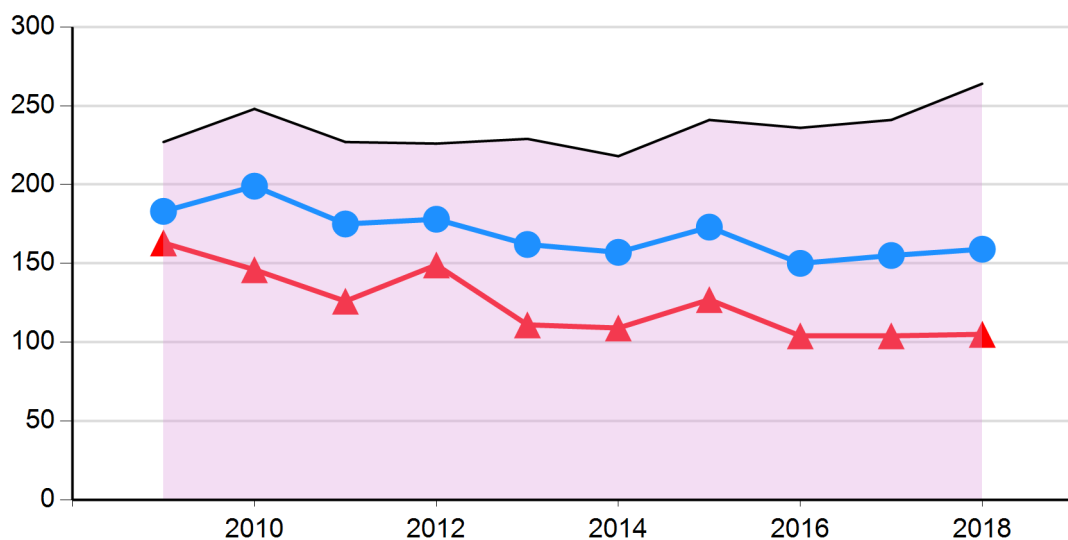
Mer fakta om dopsed och familjesammansättningar bland medlemmar och icke-medlemmar i Svenska kyrkan som helhet finns i *Nyckeln till Svenska kyrkan 2011*, som finns att ladda ned via intranätet via adressen: <http://internwww.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=41838>.

Antalet dop påverkas i hög grad av befolkningens sammansättning. Doptalen baserar sig på barnafödandet, vilket i sin tur bland annat styrs av hur många kvinnor som är i barnafödande ålder. En stor barnkull ett visst år ger ett större antal dop än ett år då få barn föds, men det behöver inte innebära att andelen som låter döpa sina barn har ökat. Det kan vara lika många eller till och med färre sett till procent av befolkningen, men fler barn sett till antalet individer. För att kunna förstå utvecklingen i pastoratet är det därför angeläget att inte bara se till antalet dop, utan även uppmärksamma döpta i procent av antalet födda och i procent av dem som har kyrkotillhöriga föräldrar. Från år 2009 till 2018 har den del av födda barn som döps minskat med med << Fel i Formel: vid REPLACE(CAST(ROUND(ABS((#dop#*100)-(#dop1#*100)),1) AS DECIMAL (3,1)),';',',') Ger Felmeddelande: Arithmetic overflow error converting numeric to data type numeric.>> procentenheter i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt).

Diagrammet "Döpta och födda barn" visar antalet barn födda i pastoratet mellan 2009 och 2018. Den stående axeln anger antal, och genom att följa linjerna åt höger kan man se utvecklingen över tid. I det lila fältet ses det totala antalet födda barn under åren. Den röda linjen visar antalet döpta och den blå antalet barn som fötts och har minst en förälder som är medlem i Svenska kyrkan.



Antal döpta samt födda barn per år



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
▲	Antal döpta totalt	163	146	126	149	111	109	127	104	104	105
	Födda barn	227	248	227	226	229	218	241	236	241	264
●	Födda barn med minst en kyrkotillhörig förälder	183	199	175	178	162	157	173	150	155	159

Konfirmationer och antalet 15-åringar i pastoratet

Även antalet konfirmander påverkas av hur stor en viss årskull är. En stor årskull kan exempelvis göra att konfirmandgruppen är lika stor fast andelen som konfirmerar sig i själva verket har minskat. Precis som för dopen är det därför viktigt att inte bara se till antalet individer, utan även bilda sig en uppfattning om hur många som faktiskt konfirmerade sig i relation till hela befolkningsunderlaget, dvs i det här fallet femtonåringarna. Hur många i procent av en årskull har konfirmerats i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt)? Det första diagrammet nedan visar hur det har sett ut från 2009 och fram till 2018.

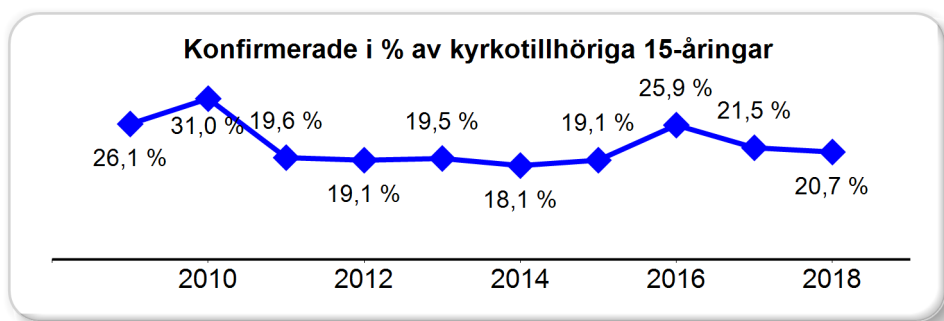
År 2011 är speciellt på så sätt att de som fyllde femton år då är födda 1996 och därigenom den första årskull som blev medlemmar genom dopet. Det finns därför en skillnad mellan de kyrkotillhöriga femtonåringarna tidigare år som föddes in i Svenska kyrkan genom att ha en förälder som var medlem och 2011 då dopet är medlemsgrundande. Det blir därför svårt att jämföra andelen konfirmerade i procent av kyrkotillhöriga mellan 2010-2011.

Anledningen till det är att om få av barnen till de kyrkotillhöriga föräldrarna döptes 1996 så minskar också antalet kyrkotillhöriga femtonåringar 2011. Procenttalet kan genom detta automatiskt stiga som en effekt av att antalet kyrkotillhöriga femtonåringar blir färre, inte genom att fler konfirmerar sig. Tänk på detta vid läsning av diagrammet med procenttalet nedan.

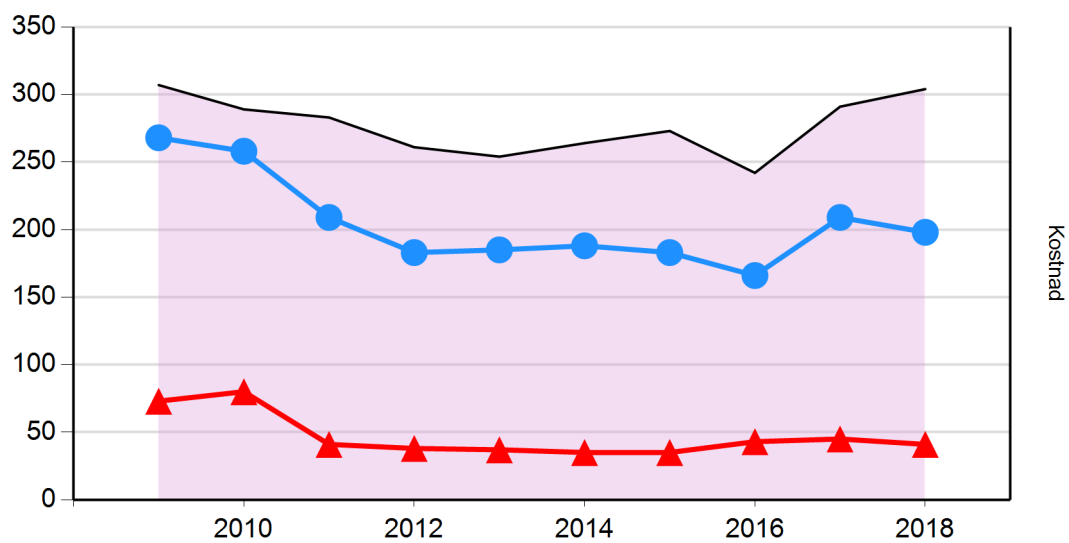
År 2009 låg andelen kyrkotillhöriga femtonåringar i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) som konfirmerade sig på 29,9 procent. Tio år senare låg andelen konfirmerade på 23,2 procent. Seden att låta konfirmera sig har alltså minskat med 6,7 procentenheter i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) de senaste tio åren. Om något år avviker uppåt eller nedåt kan det vara bra att fundera på vad det kan ha berott på. Ett skutt uppåt mellan 2010 och 2011 beror alltså på att de kyrkotillhöriga 15-åringarna från och med 2011 är döpta in i Svenska kyrkan.

Det lila fältet i diagrammet nedan betecknar också andelen femtonåringar totalt. Läser man från vänster till höger kan man se hur många de har varit mellan 2009 och 2018. Ju högre det fältet sträcker sig i diagrammet, desto fler femtonåringar. År 2009 fanns alltså 307 femtonåringar i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt). 2018 var de 304. Det totala antalet femtonåringar har alltså minskat. Detta kan sedan jämföras med hur många som har konfirmerat sig, vilket visas med den röda linjen.

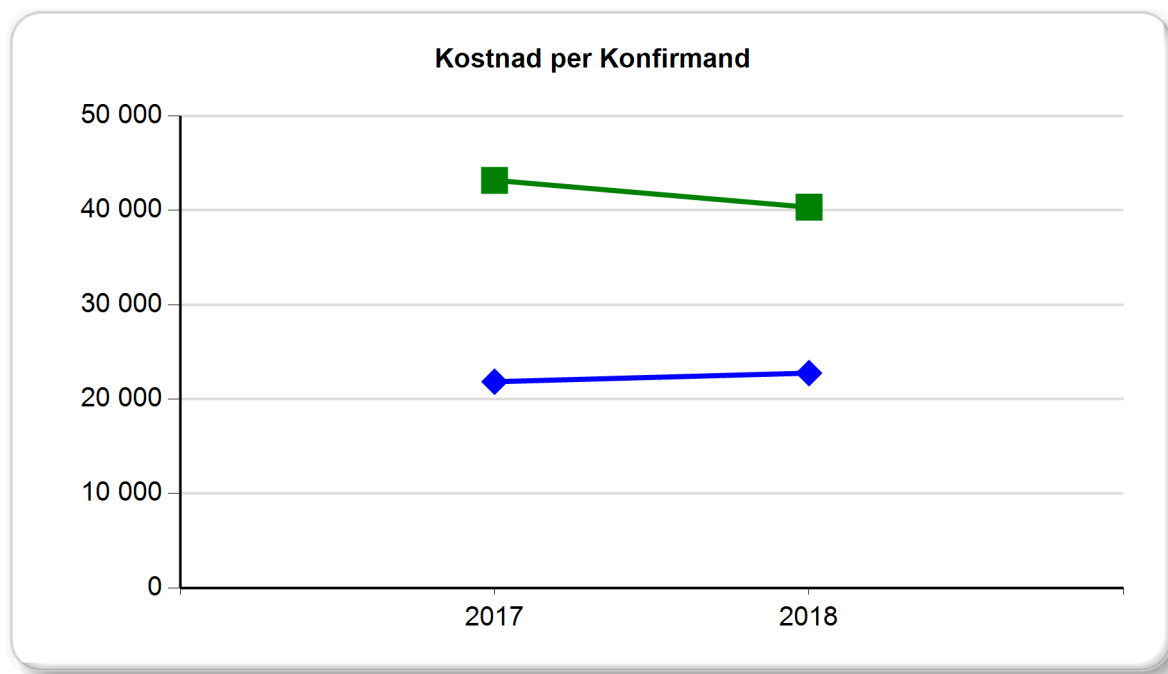
Det framgick redan i förra diagrammet att andelen konfirmerade av alla kyrkotillhöriga femtonåringar har minskat med 6,7 procentenheter sedan 2009. Den ljusblå linjen visar hur många dessa varit respektive år. 2009 fanns 268 kyrkotillhöriga femtonåringar i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt). 2018 var dessa till antalet 198.



Antalet konfirmerade och femtonåringar per år



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	15-åringar totalt	307	289	283	261	254	264	273	242	291	304
▲	Antal konfirmerade totalt	73	80	41	38	37	35	35	43	45	41
●	Kyrkotillhöriga 15-åringar	268	258	209	183	185	188	183	166	209	198



		2017	2018
	Kostnad per Konfirmand	43 167	40 317
	Kostnad per Konfirmand riket	21 838	22 751

Vigda i pastoratet

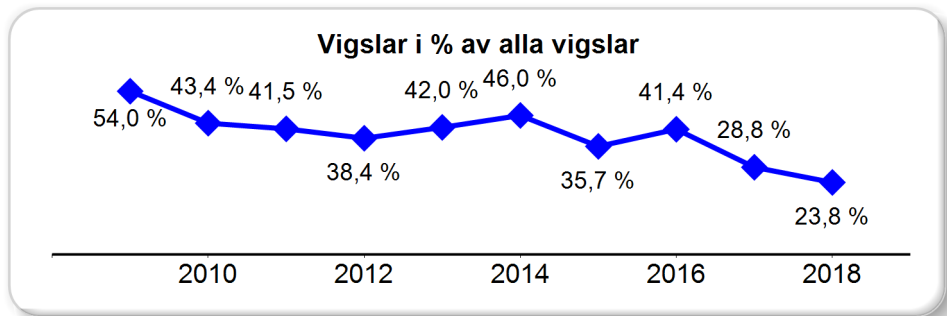
I dag lever allt fler i samboförhållanden. Även om det finns juridiska fördelar med att vara gift med den man bor tillsammans med, så finns det inget moraliskt krav på samma sätt som för bara någon generation sedan att en man och en kvinna som bor tillsammans ska vara gifta. Även synen på samkönade relationer har till stor del förändrats.

Samtidigt som den traditionella kärnfamiljen med två gifta föräldrar inte längre är lika självklar har antalet vigslar ökat under senare år. Vigslarna inom Svenska kyrkan har emellertid minskat i förhållande till det totala antalet vigslar som genomförs under ett år.

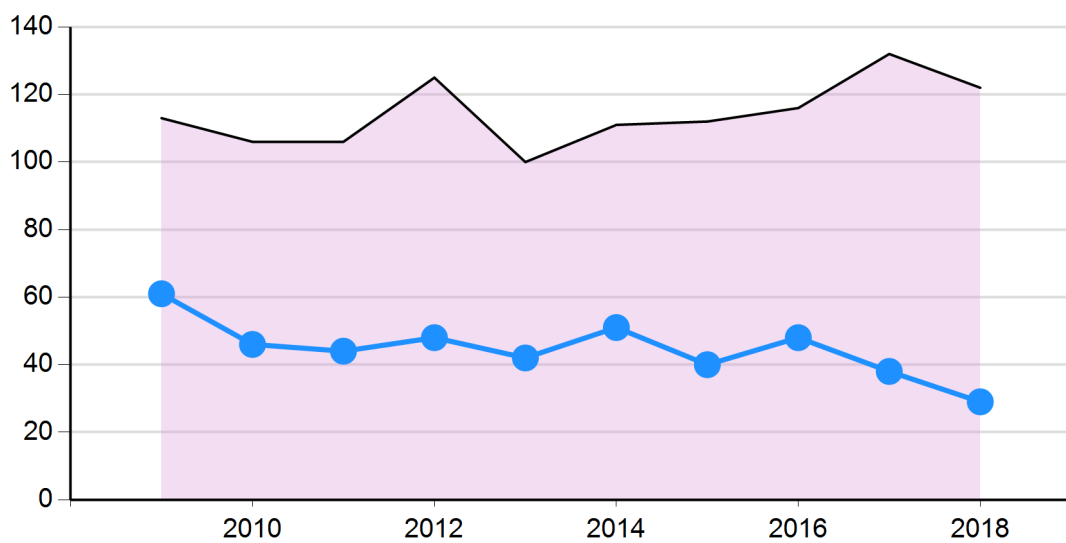
I detta avsnitt jämförs antalet par som gifter sig i kyrkan med antalet vigslar totalt. Därigenom ges en ganska god bild av vigselens utveckling i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt).

I det lila fältet i diagrammet redovisas det totala antalet vigslar i pastoratet, medan den blå linjen markerar hur många av dessa som sker inom Svenska kyrkan. Det totala antalet par som gifter sig har ökat, från 113 2009 till 122 2018. Antalet vigslar inom Svenska kyrkan låg samtidigt på 61 år 2009 respektive 29 2018.

Om antalet vigslar totalt ökar, medan antalet vigslar i kyrkan minskar, innebär det att minskningen i procent är ännu större än minskningen av antalet. För att få en rättvisande bild av utvecklingen är det därför värdefullt att se till den procentuella skillnaden. I det här fallet: hur många av vigslarna sker inom Svenska kyrkan? I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) har andelen kyrkliga vigslar minskat med 28,9 procentenheter sedan 2009.



Antalet vigslar inom Svenska kyrkan samt viglar totalt per år



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Gifta par totalt	113	106	106	125	100	111	112	116	132	122
●	Vigslar inom Svenska kyrkan	61	46	44	48	42	51	40	48	38	29

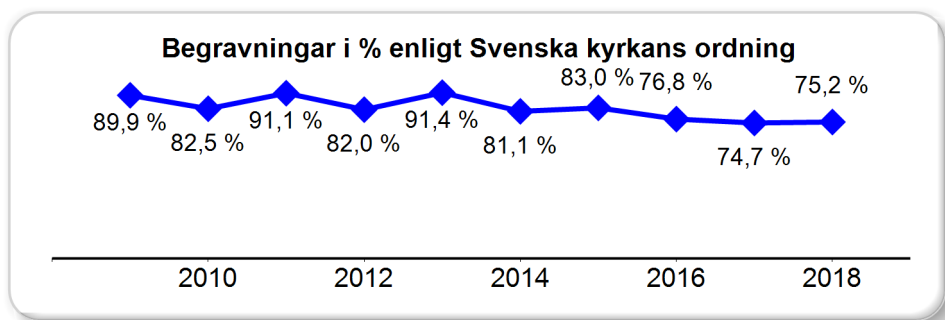
Begravda i pastoratet

Precis som dop och konfirmationer hänger begravningsfrekvensen nära samman med befolkningens åldersstruktur. Eftersom dödligheten stiger med stigande ålder kan man vänta sig fler begravningar om det finns många gamla. I detta sammanhang räknas de begravningar som sker enligt Svenska kyrkans ordning som kyrkliga. De tal som redovisas i diagrammet är de kyrkliga begravningarna i förhållande till alla boende i pastoratet som har avlidit under respektive år.

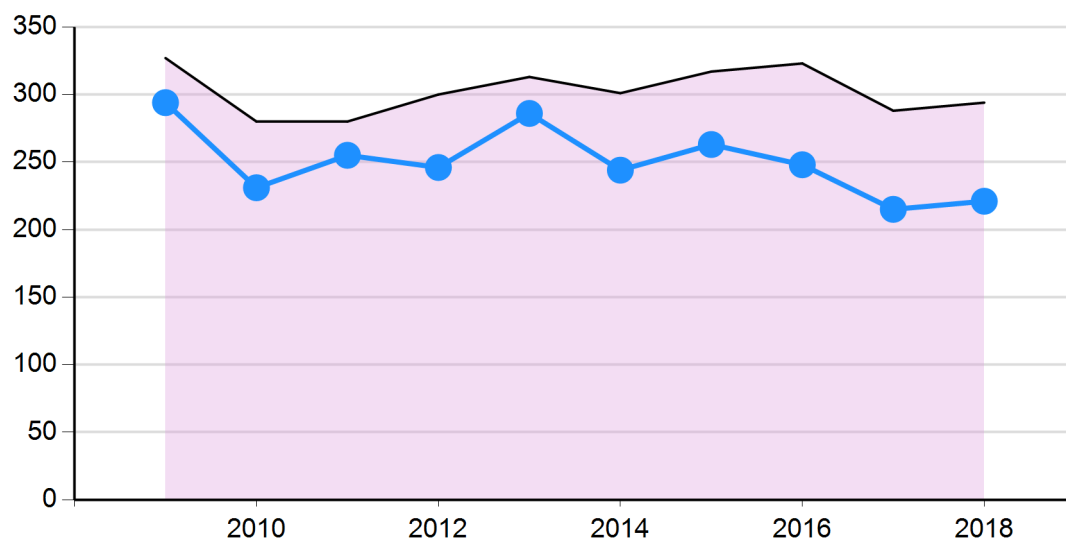
Längs den blå linjen i det lilla diagrammet nedan finns andelen kyrkliga begravningar i procent varje år mellan 2009 och 2018. 2009 begravdes 80,7 procent av de avlidna i pastoratet enligt Svenska kyrkans ordning. Tio år senare var det 69,7. Det innebär alltså en förändring på 11,0 procentenheter i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt).

Om det lilla diagrammet visade andelen kyrkliga begravningar i procent, så kan man i det stora diagrammet se det faktiska antalet personer. Hur många folkbokförda i pastoratet som avled, och hur många som begravdes enligt kyrkans ordning. Den lodräta axeln anger antal och vågräta anger årtal. Den lila ytan visar alla avlidna inom pastoratets gränser. Den blå linjen anger hur många av de avlidna som fick en kyrklig begravning. I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) avled 294 personer 2018. Av dem begravdes 221 enligt Svenska kyrkans ordning.

Att andelen som får en kyrklig begravning minskar kan ha flera orsaker. När den kristna anknytningen minskar i samhället väljer fler en borgerlig begravning. Vissa pastorat kan ha lägre andel kyrkliga begravningar helt enkelt för att många som bor där har en annan religiös bakgrund.



Antal begravningar inom Svenska kyrkan samt avlidna personer per år



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Avlidna totalt	327	280	280	300	313	301	317	323	288	294
●	Begravningar inom Svenska kyrkan	294	231	255	246	286	244	263	248	215	221

2.2. Barn- och ungdomsverksamhet i pastoratet

I kyrkoordningen står det att barnen intar en särställning och särskilt bör uppmärksammas i verksamheten. Det är en uppfattning som också delas av Svenska kyrkans medlemmar. I en stor medlemsundersökning som genomfördes 2011 var arbetet med barn och unga ett av de allra högst prioriterade områdena. För många var det till och med ett skäl för att fortsätta som medlem i kyrkan (se källa nedan).

Barn- och ungdomsarbetet är alltså viktigt, men de förutsättningar pastoratet har att bedriva verksamheten varierar naturligtvis. En av förutsättningarna beror på hur befolkningsutvecklingen ser ut i närområdet (som kapitel 1 i denna rapport handlar om). En stor andel nyfödda kan exempelvis antas föra med sig större behov av öppen förskola än om orten har få nyblivna föräldrar, även om det förstås inte är den enda faktor som spelar in. Syftet i det här kapitlet är att beskriva hur barn- och ungdomsarbetet hittills har sett ut inom pastoratet. Vilken verksamhet har erbjudits och hur många har besökt den? Även detta kan bli en hjälp i att fundera över hur arbetet ska organiseras framöver.

Medlemmar i gruppverksamhet i pastoratet

I motsats till tidigare diagram så anges årtalen i diagrammen för den regelbundna barn- och ungdomsverksamheten i den lodräta axeln, och antalet i den vågräta. Ju längre ut till höger, desto fler medlemmar har gruppverksamheten haft. I vänstra, stående, axeln framgår vilket år det gäller. De liggande staplarna är i sin tur uppdelade i olika färgfält. Dessa färgfält anger vilken typ av verksamhet det handlar om. Det finns här två diagram där det första visar antalet deltagare i barntimmar, söndagsskola samt förskola. Det andra visar övrig gruppverksamhet i olika åldersintervall från 0 till 25 år.

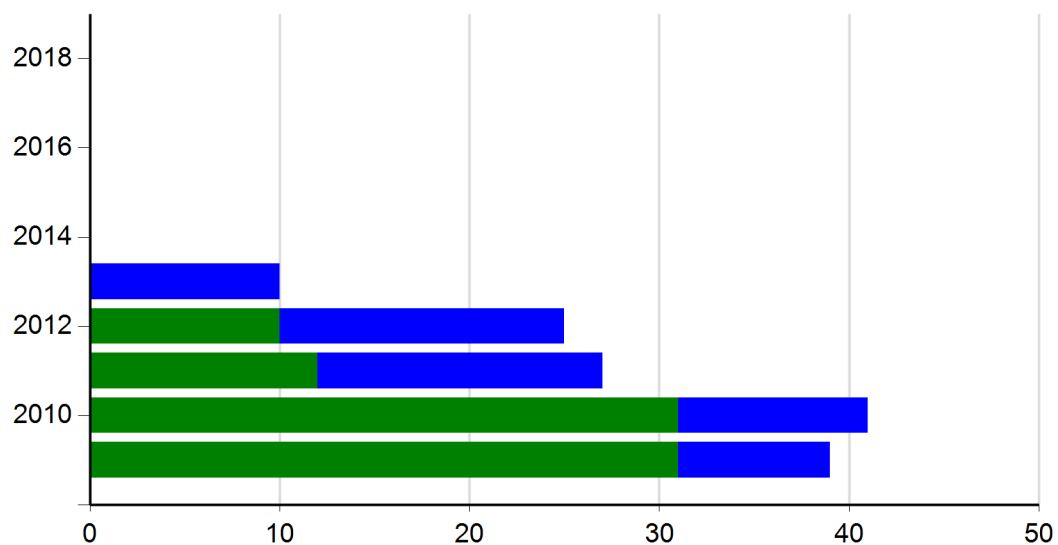
Det andra diagrammet visar alltså flera saker i en bild. Dels hur det har sett ut i olika åldrar, dels hur många medlemmar det totalt varit varje år tillsammans med antalet i det övre diagrammet. Diagrammet anger hur många personer som har deltagit i olika verksamheter. Vissa individer kan exempelvis gå i kyrkans barntimmar och någon annan regelbunden verksamhet men diagrammen åskådliggör antalet medlemmar under ett helt år.

Det gröna fältet i det övre diagrammet visar hur många individer som har deltagit i kyrkans barntimmar. 2018 fanns 0 medlemmar i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt)s verksamhet, vilket innebär 31 färre än 2009. Det ljusblå fältet åskådliggör hur många medlemmar som deltagit i kyrkans förskola (motsvarande kommunal förskola) mellan början och slutet av perioden. Under början av perioden var dessa 0 och under slutet 0. I det mörkblå fältet visas antalet medlemmar i söndagsskola. 2009 var de 8 och 2018 0.

De övriga färgerna i det nedre diagrammet visar antal medlemmar i regelbunden gruppverksamhet i olika åldrar upp till 25 års ålder. Verksamheter som kan ingå är bland annat förälder-barn-grupper, spädbarnsrytmik, miniorer, juniorer och mini-KU med mera. I åldrarna 0-12 år rör det sig exempelvis totalt sett om 126 under början av perioden och 120 under slutet.

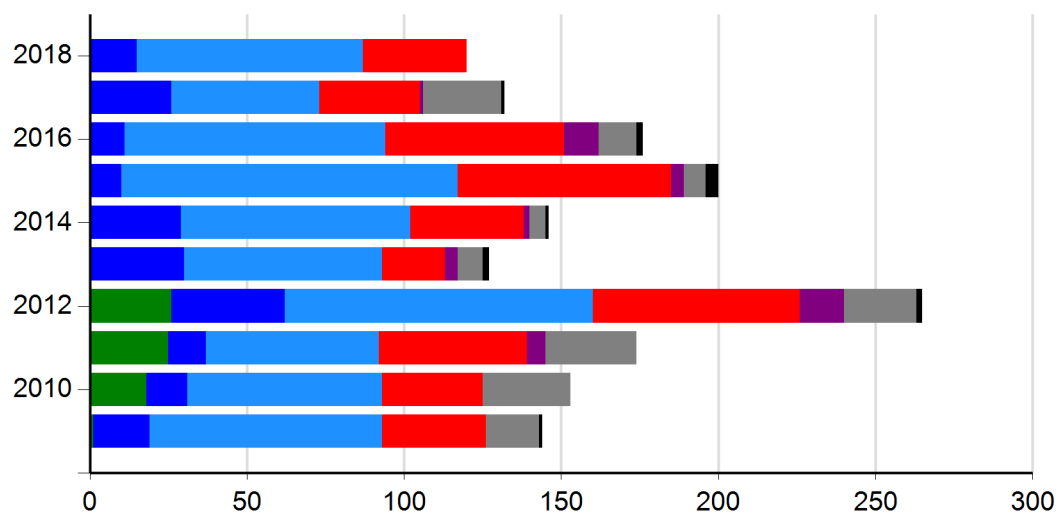
Källa: Bromander, Jonas (2011). *Svenska kyrkans medlemmar*, Verbum. Läs en sammanfattning eller hela rapporten via <http://internwww.svenskakyrkan.se/statistik/asa>.

Antal medlemmar i barntimmar, söndagsskola och kyrkans förskola



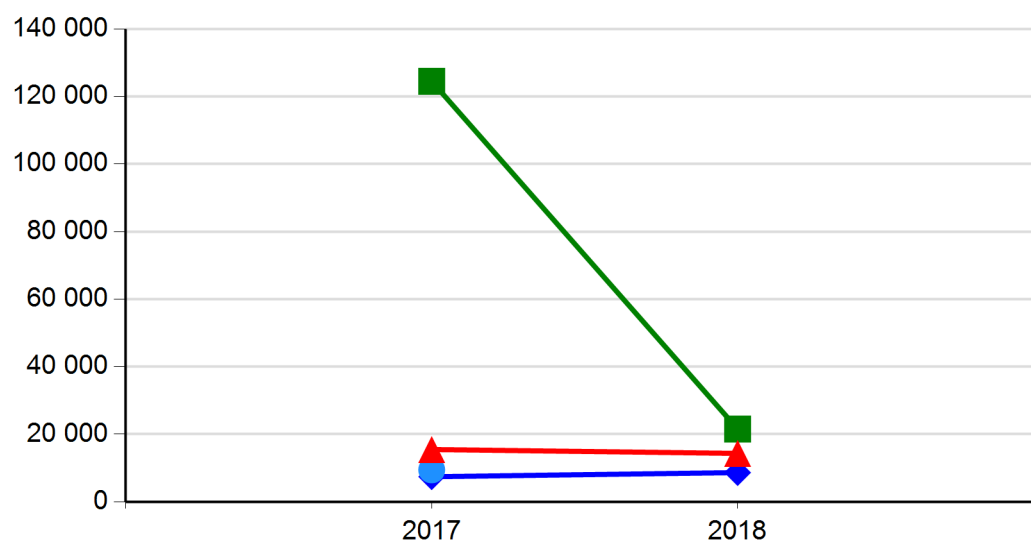
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Barn i kyrkans barntimmar	31	31	12	10						
	Barn i kyrkans förskola										
	Barn i söndagsskola	8	10	15	15	10					

Antal medlemmar i regelbunden barn- och ungdomsverksamhet utöver tidigare redovisade grupper



	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Medlemmar i gruppverksamhet 0-3 år	1	18	25	26						
Medlemmar i gruppverksamhet 4-6 år	18	13	12	36	30	29	10	11	26	15
Medlemmar i gruppverksamhet 7-9 år	74	62	55	98	63	73	107	83	47	72
Medlemmar i gruppverksamhet 10-12 år	33	32	47	66	20	36	68	57	32	33
Medlemmar i gruppverksamhet 13-15 år			6	14	4	2	4	11	1	
Medlemmar i gruppverksamhet 16-19 år	17	28	29	23	8	5	7	12	25	
Medlemmar i gruppverksamhet 20-25 år	1			2	2	1	4	2	1	

Kostnad per medlem i barn- och ungdomsverksamhet



	2017	2018
Kostnad per medlem i barn- och ungdomsverksamhet 0-12 år	124 500	21 542
Kostnad per medlem i barn- och ungdomsverksamhet 0-12 år riket	7 419	8 635
Kostnad per medlem i barn- och ungdomsverksamhet 13-25 år	9 444	
Kostnad per medlem i barn- och ungdomsverksamhet 13-25 år riket	15 471	14 330

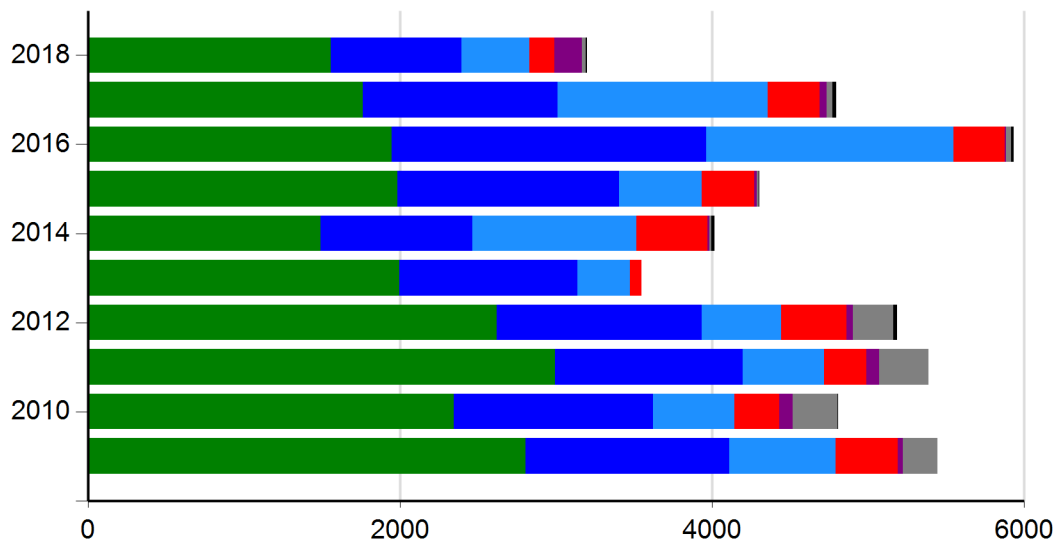
Besök i öppen gruppverksamhet inom pastoratet

Till skillnad från den regelbundna gruppverksamheten krävs ingen anmälan eller regelbundenhet för att besöka öppen barn- eller ungdomsverksamhet. Man kan komma när det passar. Hit hör till exempel öppen förskola för föräldralediga med barn, fritidsgårdsliknande verksamhet och skolklassers besök för jul-och påskvandringar. Gemensamt är dock att verksamheten bedrivs i kyrkans lokaler. I detta sammanhang är det till skillnad från föregående avsnitt antal besök och inte antal individer som räknas. En och samma person kan med andra ord ligga bakom flera besök.

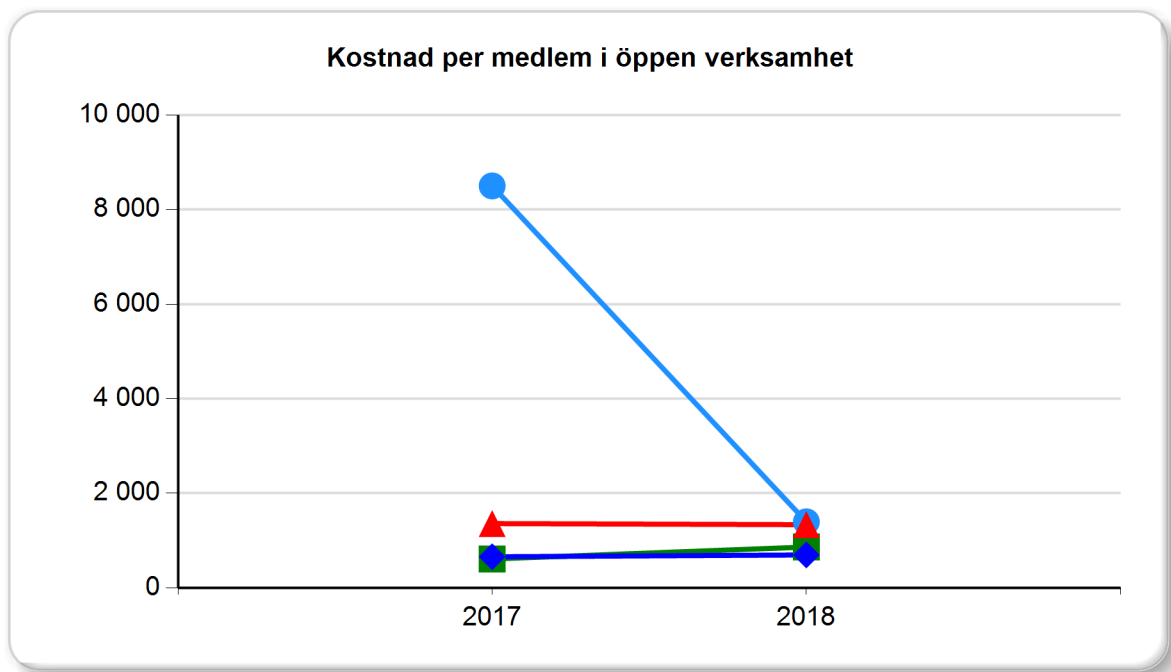
Genom diagrammet framgår vilka åldersgrupper det har funnits öppna aktiviteter för och hur många besök som gjorts vid dem. Diagrammet läses på samma sätt som det föregående med årtalen i den stående axeln och antal i den liggande. De olika färgfälten visar olika ålderskategorier. Ju större ett färgfält är, desto fler besök.

I det gröna fältet kan man se hur många besök som gjorts vid öppen verksamhet för barn i åldrarna 0-3 år. Under början av perioden besöktes verksamheten 2805 gånger, vilket innebär en minskning med 1247 besök jämfört med slutet av perioden. I de öppna verksamheterna för 4-6 åringar (det blå fältet) har antalet besök förändrats från 1304 till 835. I det ljusblå fältet visas den öppna verksamheten för 7-9 åringar. 2009 var de 681 och 2018 436. Besök vid öppen verksamhet för 10-12 åringar, som visas i det röda fältet, har gått från 401 till 159. Verksamhet för 13-15, i det lila fältet, hade 31 besök under början och 179 under slutet. I det grå fältet visas besök i öppen gruppverksamhet för ungdomar i åldrarna 16-19. Där var antalet besök 223 2009 och 22 2018. I det svarta fältet, slutligen, visas så besök i grupper för 20-25 åringar. Dessa har gått från 0 till 9.

Antal besök i öppen verksamhet för barn och ungdomar



		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Besök vid öppen verksamhet 0-3 år	2 805	2 344	2 993	2 619	1 994	1 491	1 983	1 948	1 761	1 558
	Besök vid öppen verksamhet 4-6 år	1 304	1 278	1 204	1 315	1 142	973	1 419	2 014	1 250	835
	Besök vid öppen verksamhet 7-9 år	681	519	520	507	336	1 050	533	1 585	1 344	436
	Besök vid öppen verksamhet 10-12 år	401	290	273	422	77	458	335	328	335	159
	Besök vid öppen verksamhet 13-15 år	31	84	82	41		10	15	10	42	179
	Besök vid öppen verksamhet 16-19 år	223	288	313	255		15	15	31	40	22
	Besök vid öppen verksamhet 20-25 år		5		26		20	2	15	23	9



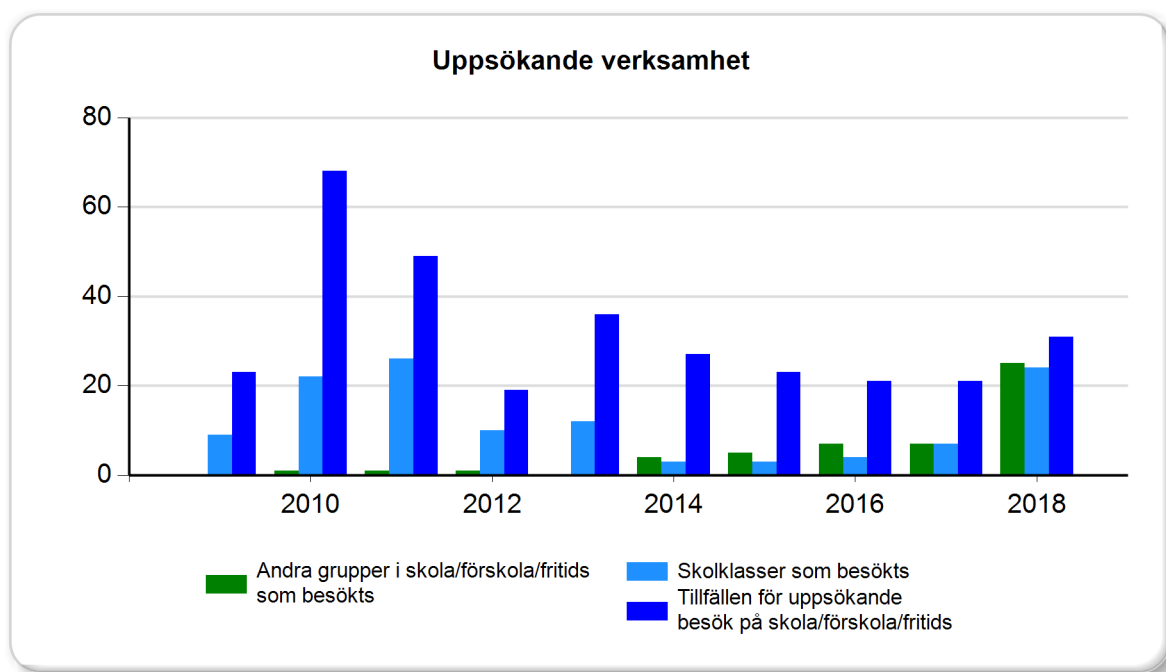
		2017	2018
■	Kostnad per medlem i öppen verksamhet 0-12 år	609	862
■	Kostnad per medlem i öppen verksamhet 0-12 år riket	656	694
■	Kostnad per medlem i öppen verksamhet 13-25 år	8 500	1 395
■	Kostnad per medlem i öppen verksamhet 13-25 år riket	1 358	1 335

Pastoratets uppsökande verksamhet i skola och fritids

Inställningen till att ta emot trossamfund på skolor varierar. En del kommuner är mer restriktiva medan det på andra håll finns ett etablerat samarbete och betydligt större acceptans för att låta kyrkan närvara i skolmiljön. Oavsett hur det förhåller sig i just Härnösands pastorat (Ädalens kontrakt) syftar det här avsnittet till att skapa kunskap kring i vilken omfattning pastoratet har bedrivit uppsökande verksamhet på skolor, förskolor eller fritids. Besöken arrangeras alltså av Svenska kyrkan, men bedrivs i andras lokaler och inom ramen för skolans verksamhet.

Diagrammet läses på så vis att den liggande axeln visar årtal från 2009 till 2018, och den stående visar antalet. I det ljusblå fältet framgår hur många skolklasser som pastoratet har besökt. Varje klass räknas endast en gång oavsett vid hur många tillfällen besöken skett i samma klass. Det gröna fältet visar hur många andra grupper än klasser och motsvarande (till exempel kristna elevgrupper) som har besökts. Även här räknas varje grupp bara en gång. Till uppgiften för tillfällen för uppsökande besök räknas däremot varje tillfälle som pastoratet har besökt en skola, fritids eller förskola, för att man lättare ska få en överblick över hur mycket pastoratet har funnits ute i skolorna.

År 2018 hade pastoratet besökt en skola, fritids eller förskola vid 31 tillfällen. Det kan jämföras med 23 2009. Antalet skolklasser som hade besökts var 24 2018 och 9 2009. Pastoratet hade också träffat 25 övriga grupper 2018 och 0 2009.



Frivilliga ledare och unga konfirmandledare

Inom Svenska kyrkan finns många som arbetar som frivilliga ledare inom barn- och ungdomsverksamheten. Att vara ung konfirmandledare är det snabbast växande ungdomsarbetet inom kyrkan. Under de senaste tio åren har antalet unga frivilliga konfirmandledare ökat med över 30 procent i riket som helhet. Under 2018 fanns totalt 72 frivilliga ledare inom Svenska kyrkans verksamhet för barn och unga. Av dessa var 68 unga konfirmandledare. I diagrammet nedan redovisas utvecklingen för Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt).

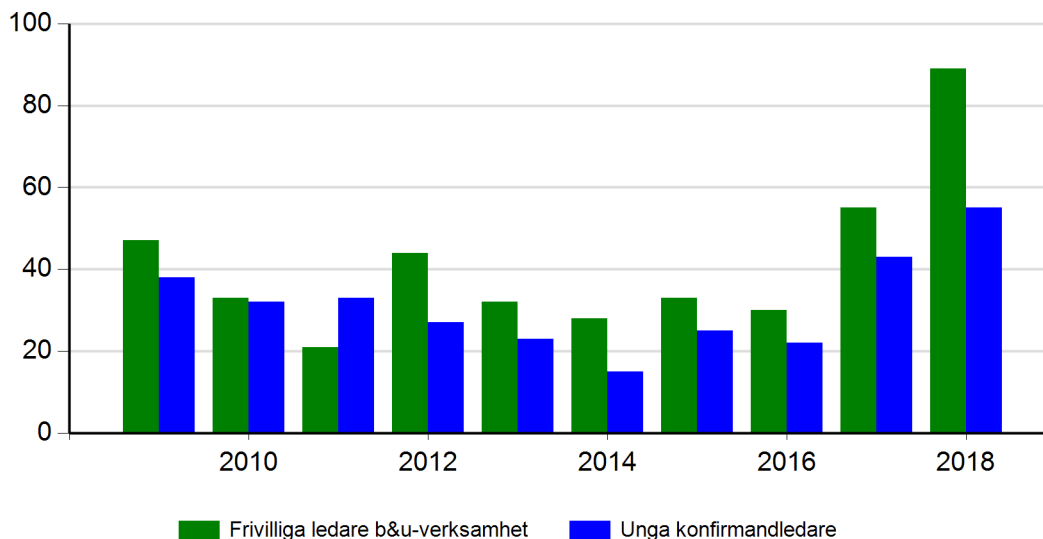
Kategorin "frivilliga ledare" i detta avsnitt avser alla som har varit verksamma under året, oavsett om de har arbetat kontinuerligt eller ställt upp under ett sommarläger. Både unga och vuxna ledare räknas. I diagrammet framgår också hur många av de frivilliga ledarna som har varit unga konfirmandledare.

Under år 2010 genomfördes en undersökning av verksamheten med unga konfirmandledare i tio av Svenska kyrkans stift. Syftet var att kartlägga motiv för och upplevelser av verksamheten med unga konfirmandledare, samt att undersöka attityder och upplevelser av relationen till Svenska kyrkan, kristen tro och gudstjänst bland de unga ledarna (se källa nedan).

Grön stapel visar antalet frivilliga ledare för barn- och ungdomsverksamheten. Den stående axeln anger antalet och den liggande visar vilket år det rör sig om. Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) hade 89 frivilliga ledare 2018, jämfört med 89 året innan och 47 2009. Hur många av dem som var unga konfirmandledare visas i den blå stapeln. 2018 ställde 55 personer upp som unga konfirmandledare i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt). 2009 var de 38.

Källa: Niklas Grahn, Jonas Eek och Britt-Marie Frisell (2011) *En erfarenhet för livet: unga konfirmandarbetare i Svenska kyrkan*, Svenska kyrkan, Karlstad stift.

Frivilliga ledare och unga konfirmandledare



2.3. Musikverksamhet i pastoratet

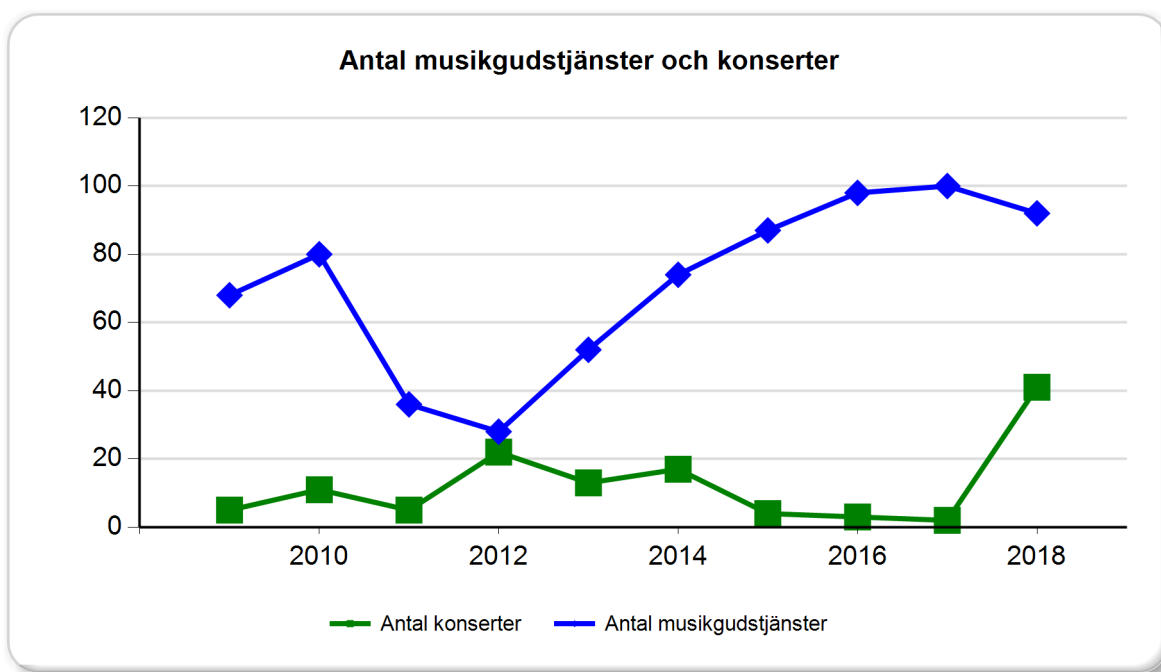
Musiken är viktig i kyrkan. Det visar inte minst det faktum att drygt 94 000 personer år 2018 sjöng i någon av Svenska kyrkans cirka 5 000 kyrkokörer. Körerna kan i sin tur skilja sig mycket åt både mellan och inom pastorat när det gäller ålder, nivå och repertoar. I riket som helhet är emellertid vuxenkörer något vanligare än barnkörer, och framför allt har vuxenkörer oftast fler deltagare än barnkörerna. 2016 var det till exempel nästan dubbelt så många vuxna som barn som sjöng i kör. Antalet körer skiljde sig inte lika mycket åt.

Konserter och musikandakter är den tredje vanligaste kontakten som såväl medlemmar som icke-medlemmar har med Svenska kyrkan. Förutom den betydelse som musikupplevelsen har för den som lyssnar och den som framför musiken, är det alltså på många sätt en värdefull kontaktyta människor har med kyrkan.

Musikgudstjänster och konserter i pastoratet

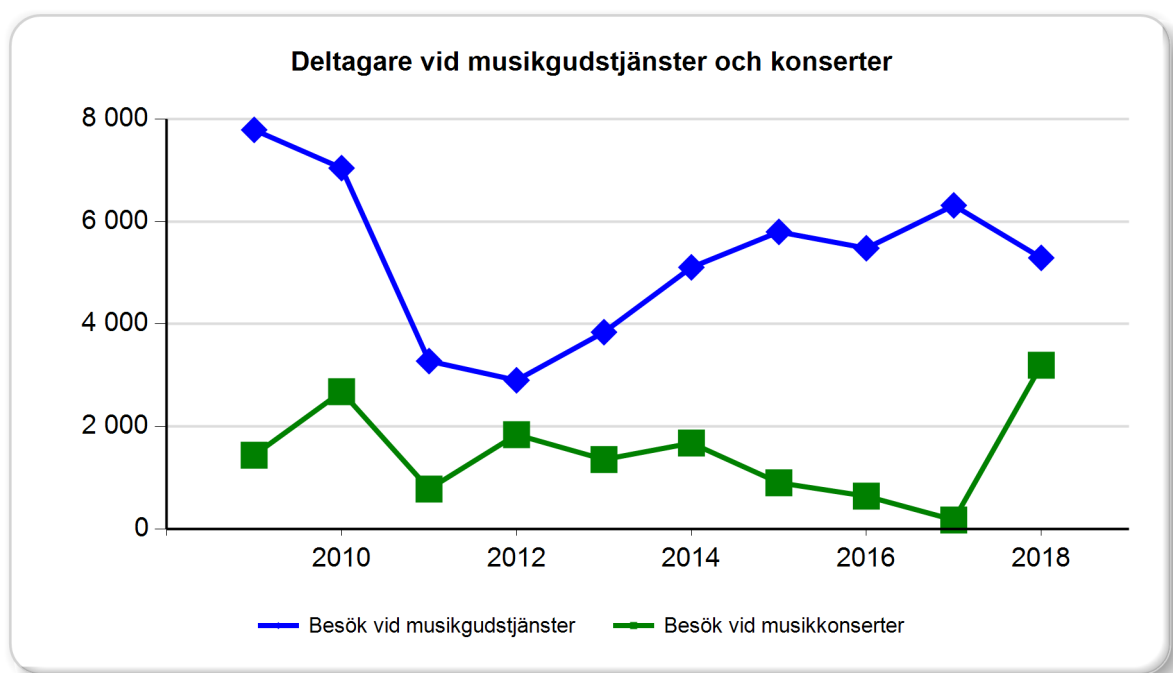
Musikgudstjänster är andakter eller gudstjänster där musik har utgjort det huvudsakliga innehållet. Skillnaden gentemot konserter ligger bland annat i, att konserter i regel innebär någon form av inträde. En gudstjänst eller andakt är däremot alltid öppen. I diagrammet nedan visar den blå linjen antalet musikgudstjänster mellan 2009 och 2018, och den gröna visar antalet konserter.

I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) anordnades 41 konserter och 92 musikgudstjänster 2018. Detta kan jämföras med 2009, då 5 konserter och 68 musikgudstjänster gavs.



Sett till antalet besök så gjordes 3195 besök vid konserter och 5290 vid musikgudstjänster 2018. 2009 besöktes konserter 1440 gånger och musikgudstjänster 7787 gånger. Man ska däremot observera att det inte är antalet personer som räknas, utan just antal besök. En person kan ha gått många gånger medan någon annan tittade in vid ett enskilt tillfälle.

Om linjen i diagrammet över antalet besök skiljer sig mycket från linjen för antalet konserter innebär det att antalet deltagare vid de evenemang som har hållits har varierat. Kanske har färre konserter hållits, till exempel, medan kurvan för antal besök pekat uppåt. I så fall skulle fler ha gått på de konserter eller musikgudstjänster som gavs. Det kan också vara tvärtom. I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) kan man se att de erbjudna musiktillfällena minskat mellan det senaste och näst senaste året, samtidigt som antalet besök ökat.

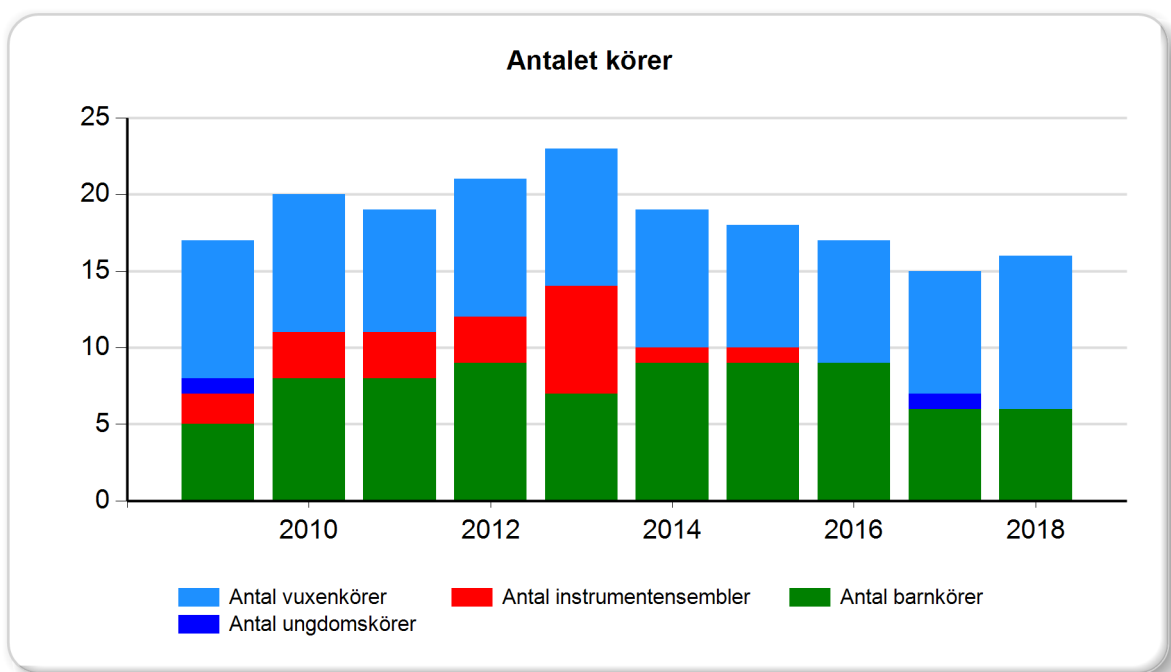


Pastoratets körverksamhet

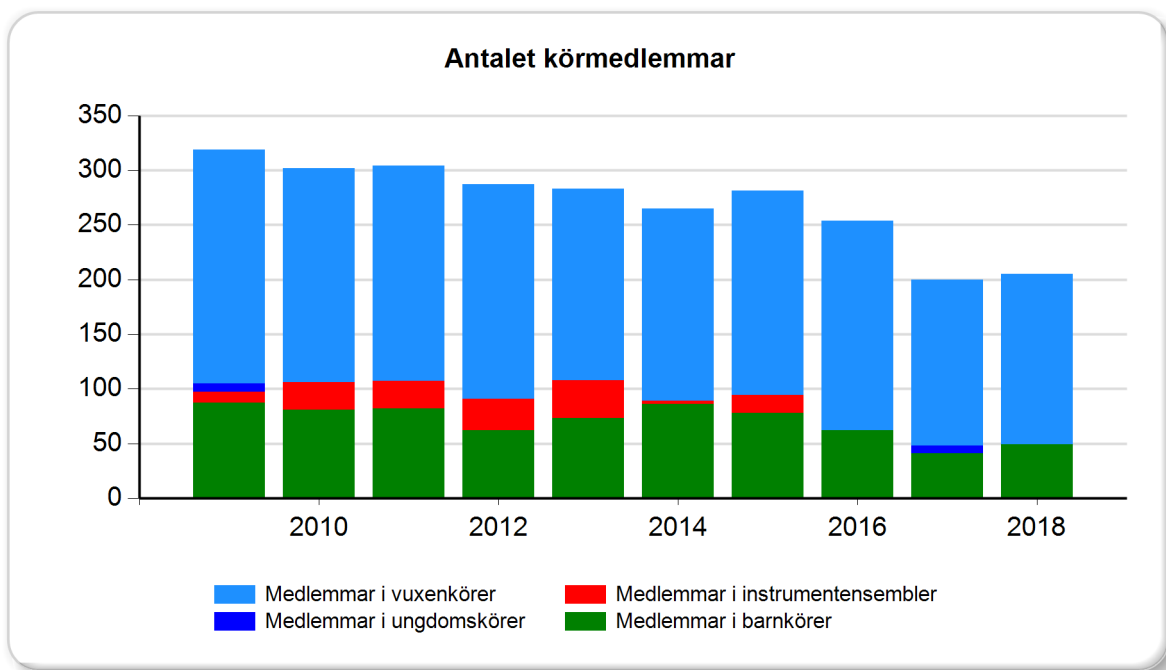
Sverige är ett av världens körtätaste länder och det vore kanske märkligt om det inte avspeglade sig även i kyrkans verksamhet. I inledningen till avsnittet nämndes att det totalt sett finns närmare 5000 körer inom Svenska kyrkan. 2018 fanns 16 av dessa i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt).

Staplarna nedan visar det totala antalet körer ett visst år. De olika färgfälten visar hur stor andel av dem som var vuxenkörer, barnkörer, ungdomskörer eller instrumentensembler.

Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) hade 16 körer och av dessa var 10 vuxenkörer (grön del av stapel), 0 ungdomskörer (mörkblå) och 6 barnkörer (ljusblå). Den röda delen av staplarna visar hur många instrumentensembler som fanns i pastoratet ett visst år. 2018 fanns det till exempel 0 i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt).



Vuxenkörer hade 214 medlemmar 2009 och 156 2018, vilket alltså är en förändring med 58. Vid samma tillfällen låg ungdomskörerna på 8 och 0 medlemmar. 10 var delaktiga i instrumentensambler 2009 respektive 0 2018. Antalet barn som sjöng i kör låg 2009 på 87 och 2018 på 49.



2.4. Vuxenverksamhet i pastoratet

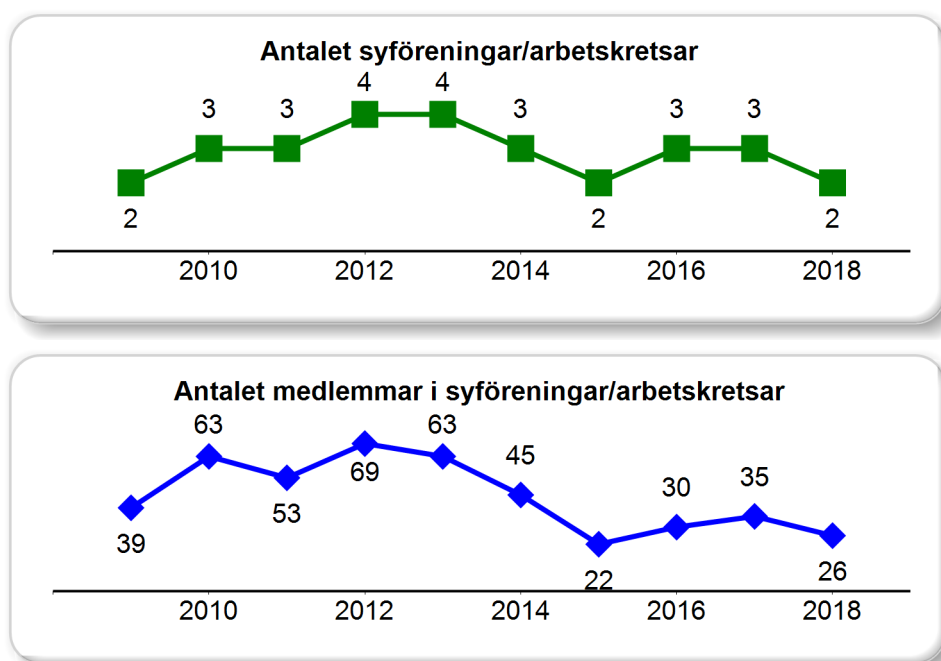
De kyrkliga syföreningarna har funnits sedan mitten av artonhundratalet. Genom att vara en viktig mötesplats för kvinnor har de spelat en stor roll i såväl kyrka som samhälle, inte minst då deras arbete har dragit in betydande summor till angelägna ändamål.

Under de senaste trettio åren har antalet syföreningsmedlemmar minskat drastiskt. Medelåldern tycks också ha höjts- även om det är svårt att jämföra eftersom man inte vet med säkerhet hur gamla deltagarna var tidigare. 2003 var medelåldern i de kyrkliga syföreningarna 72 år, vilket skulle innebära att antalet medlemmar förmodligen kommer fortsätta att minska. Cecilia Wejryd har skrivit om de svenska syföreningarnas historia i forskningsrapporten Svenska kyrkans syföreningar 1844-2003 (Verbum 2005). Angående medlemstalen 2003 se s 328 och framåt.

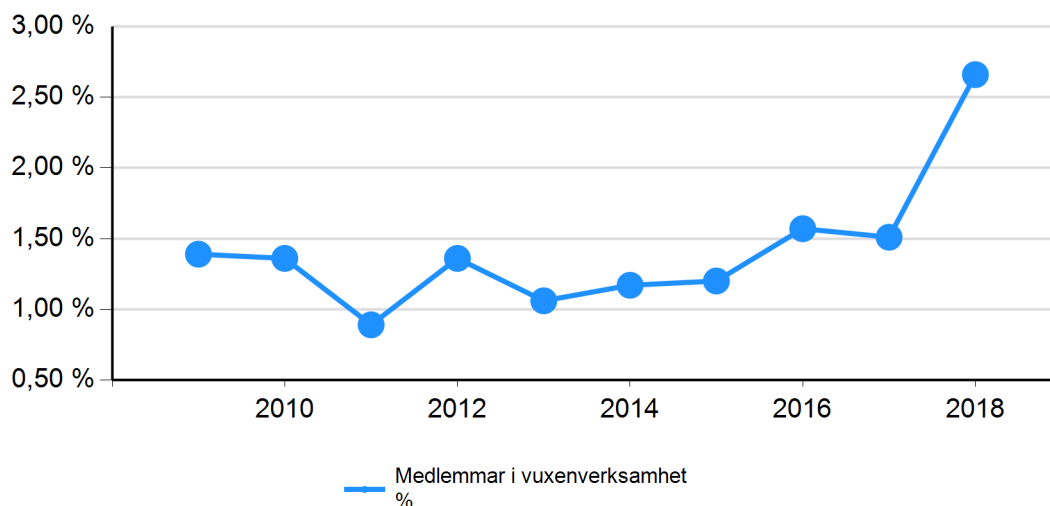
I Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) pastorat fanns 2009 2 syföreningar. Nio år senare fanns 2. När det gäller antalet medlemmar i dessa syföreningar så kan man se utvecklingen i diagrammet nedan. Från 2009 till 2018 har antalet personer som deltar i syföreningar eller arbetskretsar gått från 39 till 26.

För att få ytterligare en aspekt på hur starkt förankrad kyrkans verksamhet är i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) kan det vara värdefullt att se hur många personer som är deltagare i någon form av regelbunden vuxenverksamhet i jämförelse med hur många som faktiskt är medlemmar i pastoratet.

Med vuxenverksamhet menas bibelgrupper och samtalsgrupper om kristen tro, sorgegrupper, kulturgrupper och eventuella övriga grupper som inte passar in i de andra kategorierna. Syföreningar räknas inte med eftersom de redan redovisats. Av diagrammet som redovisar detta framgår hur antalet medlemmar i grupperna i procent av hur många som är medlemmar i Svenska kyrkan har varierat under tio år.



Medlemmar i regelbunden vuxenverksamhet i procent av medlemmar i Svenska kyrkan



3. Ekonomin i pastoratet

I anslutning till verksamhetsredovisningen i tidigare avsnitt finns det en redovisning av hur kostnaderna utvecklats för de berörda verksamheter. Det här avsnittet behandlar ekonomin i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) på ett mer övergripande plan.

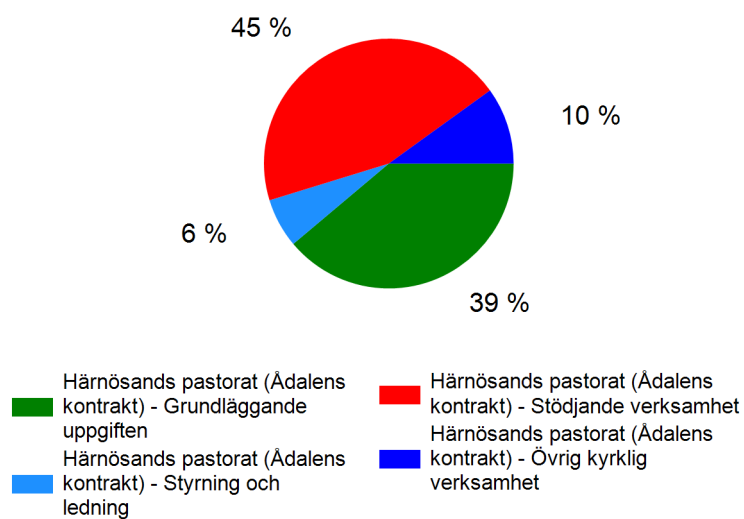
Kostnadsstrukturen

Pastoratens driftskostnader redovisas efter en redovisningsmodell som gör det möjligt att se vad kostnaderna går till, eftersom de delas upp på olika verksamhetsområden.

Verksamhetsområdena i den kyrkliga verksamheten består av Grundläggande uppgiften, Styrning och ledning, Övrig kyrklig verksamhet samt Stödjande verksamhet. Den grundläggande uppgiften innehåller kostnader som knyter an till pastoratens uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Stödjande verksamhet i driftsredovisningen omfattar stödfunktioner till den grundläggande uppgiften som exempelvis administration och fastighetsförvaltning. I Övrig kyrklig verksamhet ingår bland annat skattepliktig verksamhet samt den serviceverksamhet som bedrivs i anslutning till begravningsverksamheten.

Sett över landet som helhet så utgjorde Grundläggande uppgiften 45 procent, Övrig kyrklig verksamhet 10 procent, Styrning och ledning 5 procent och Stödjande verksamhet 40 procent av verksamhetskostnaderna under 2018. Diagrammet nedan visar hur verksamhetskostnaderna fördelade sig i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) under samma år.

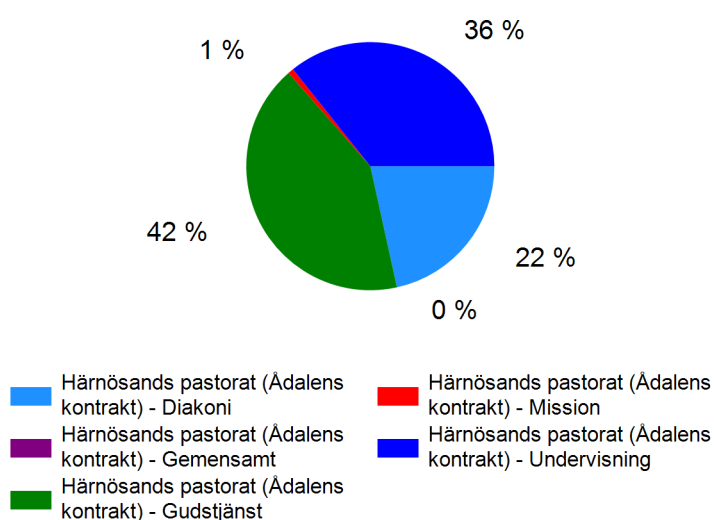
Fördelning av kostnader för kyrklig verksamhet



Procentandelar	Styrning och ledning	Övrig kyrklig verksamhet	Stödjande verksamhet	Grundläggande uppgiften
Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt)	6	10	45	39
Hela Riket	5	10	40	45

Inom den grundläggande uppgiften fördelar sig verksamhetskostnaderna i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) enligt diagrammet nedan.

Fördelning av kostnader inom grundläggande uppgiften

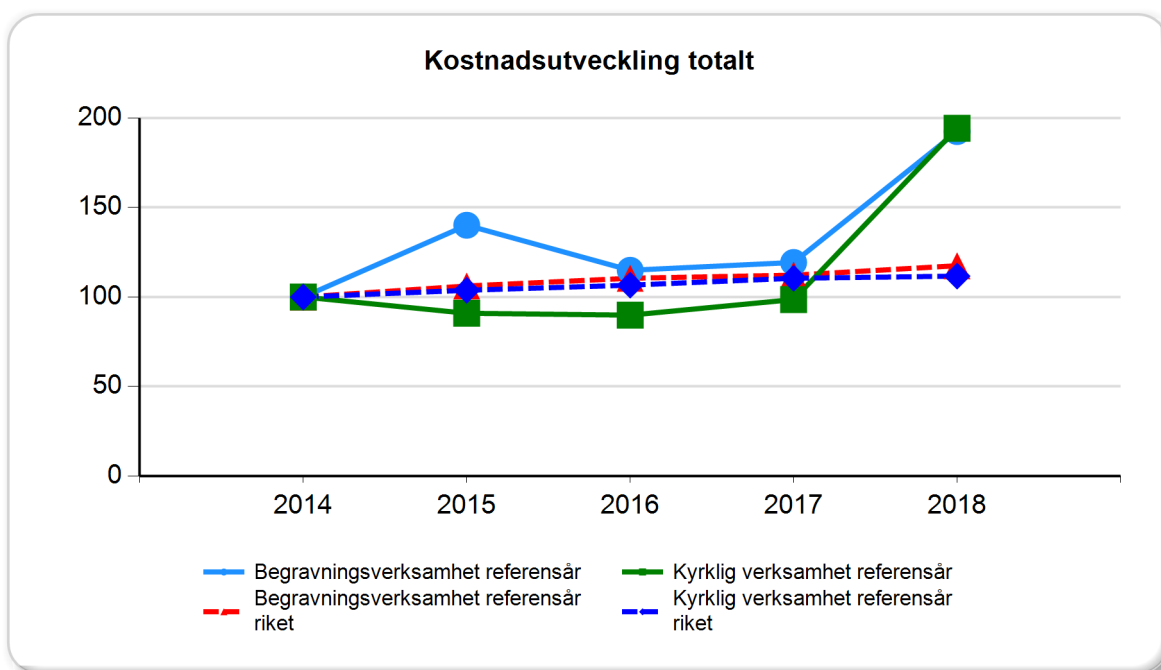


Procentandelar	Mission	Gemensamt	Diakoni	Undervisning	Gudstjänst
Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt)	1	0	22	36	42
Hela Riket	3	12	16	31	38

Kostnadsutvecklingen

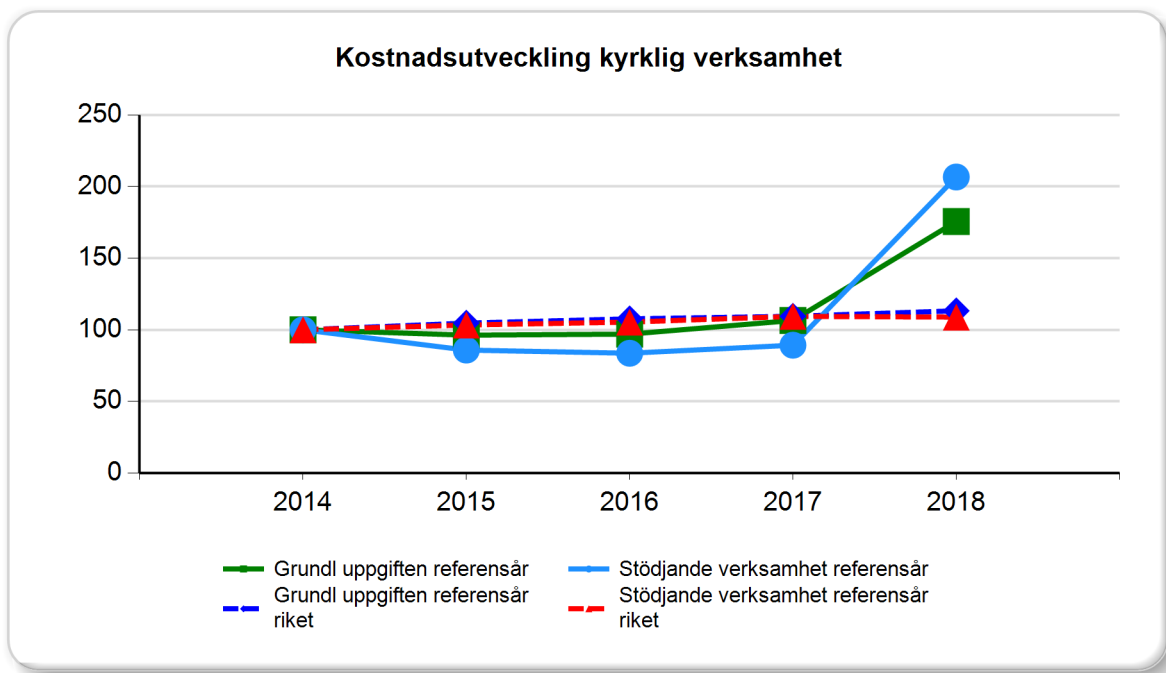
Under detta avsnitt redovisas pastoratets/pastoratets kostnadsutveckling över flera år. För närvarande hanteras inte enheter som någon gång indelningsändrats efter 2014 i rapporten. Detta innebär att redovisade indexvärden för enheter som indelningsändrats efter 2014 inte är jämförbara över tid och således felaktiga. Till nästa version av pastoratsrapporten kommer bristen på hantering av indelningsändringar under detta avsnitt i rapporten att vara åtgärdad.

För den kyrkliga verksamheten totalt sett ökade kostnaderna med 2 procent, medan kostnadsökningen inom begravningsverksamheten uppgick till 5 procent år 2018. Diagrammet nedan visar kostnadsutvecklingen inom kyrklig verksamhet respektive begravningsverksamhet i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) sedan 2014 (året då den nya modellen för driftsredovisning trädde i kraft fullt ut) i förhållande till den riksgenomsnittliga utvecklingen. [Fotnot: Indextalet för det senaste året visar den ackumulerade utvecklingstakten sedan startåret 2014. Ett indexantal på exempelvis 110 betyder att kostnaderna totalt sett ökat med 10 procent sedan 2014.]



	2014	2015	2016	2017	2018
Begravningsverksamhet referensår	100	140	115	119	192
Begravningsverksamhet referensår riket	100	106	110	112	117
Kyrklig verksamhet referensår	100	91	90	99	194
Kyrklig verksamhet referensår riket	100	104	107	110	112

Under 2018 ökade på riksnivå verksamhetskostnaderna inom den kyrkliga verksamheten som mest inom Grundläggande uppgiften (4 procent), medan kostnaderna inom Stödjande verksamhet minskade något. Diagrammet nedan visar hur de två största verksamhetskostnaderna inom den kyrkliga verksamheten, Grundläggande uppgiften respektive Stödjande verksamhet, utvecklats sig över tid i Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt).



		2014	2015	2016	2017	2018
	Grundl uppgiften referensår	100	96	97	107	176
	Grundl uppgiften referensår riket	100	105	108	109	113
	Styrning o ledning referensår	100	103	89	115	211
	Styrning o ledning referensår riket	100	99	102	118	110
	Stödjande verksamhet referensår	100	86	84	89	207
	Stödjande verksamhet referensår riket	100	103	105	109	109
	Övrig kyrkl verks referensår	100	81	85	94	214
	Övrig kyrkl verks referensår riket	100	104	109	116	117

Ekonomiska förutsättningar

För att frigöra resurser som kan användas till den grundläggande uppgiften är det viktigt att pastoraten inom Svenska kyrkan på sikt ser över de kostnader man har i den stödjande verksamheten, inte minst inom fastighetsförvaltningen.

Nyckeltalet Antal medlemmar per kyrka ger en fingervisning om vilka förutsättningar pastoratet har att på lite längre sikt klara av kostnader förknippade med kyrkobyggnaderna. Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) hade 1842 medlemmar per kyrka under 2018, vilket kan jämföras med det riksgenomsnittliga värdet om 1831 medlemmar per kyrka.

Nyckeltalet Disponibelt kapital per kyrka visar vilka förutsättningar pastoratet har att på kort sikt klara av exempelvis en större underhållsåtgärd på en kyrkobyggnad. Med disponibelt kapital avses här summan av värdet på långfristiga värdepappersinnehav och omsättningstillgångar efter avdrag för värdet på alla skulder. Härnösands pastorat (Ådalens kontrakt) hade ett disponibelt kapital om 4,1 miljoner kronor räknat per kyrka vid utgången av 2018. Det kan då jämföras med det riksgenomsnittliga värdet om 4,2 miljoner kronor per kyrka.